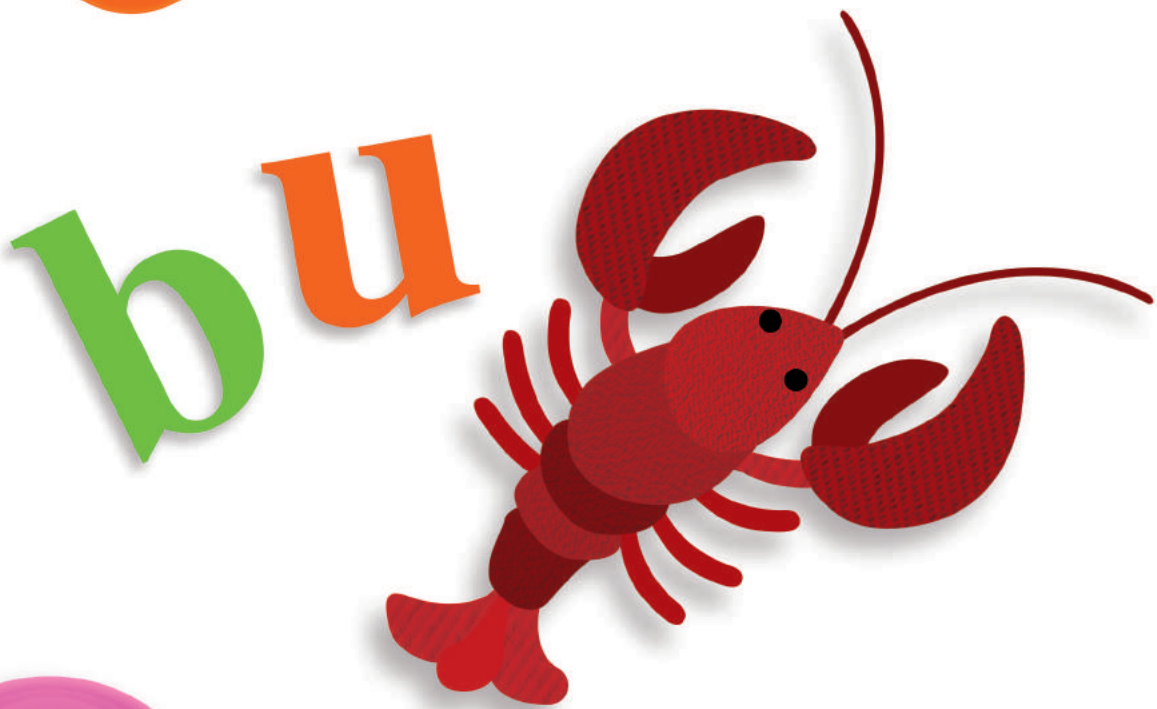

GRA w KOŁORY

Ćwiczenia

KLASA 3 część 1

Katarzyna Grodzka

GRA w KOŁORY

Ćwiczenia

KLASA 3 część 1

rok szkolny

Współpraca autorska: *Ewa Wierzchowska*

Treści muzyczne: *Joanna Pietrzak*

Projekt okładki i strony tytułowej: *Adam Bardos*

Ilustracje: *Jolanta Kielak, Roman Kirilenko, Eryk Krawczyński, Dariusz Litwiniec, Małgorzata Ofierska, Malwina Pałczyńska, Katarzyna Słowińska-Kucz, Ewa Wardzyńska-Sadowska, Elżbieta Zubowska*

Zdjęcia: *Archiwum, BE&W, Corbis, Fotolia.com*; s. 4: *Kletr/trójkąt muzyczny, siraphol/tamburyn, geniuskp/marakas, Denys Rudyi/bębenek, bayshev/kotatka*; s. 29: *JPS/osa, JGade/żaba, amadeusz/żarna, Mushy/kosa*; s. 33: *trotzolga/chleb, Paul Maguire/piec, moonrun/100, boltenkoff/wóz*; s. 47: *Alik Mulikov/pająk, Alexia Khruscheva/pies, Renars2014/medal, fotomaster/wróble*; s. 63: *krstevski/10, mik_cz/klucz, kange_one/domek, grafikplusfoto/kot, ryzhkov_sergey/sowa, Eric Isselée/lis, Boggy/tecza, Dmitriy Syechin/kłos, pamela_d_mcadams/dynia, vladakela/wianek, nic_ol/serce, Dmitriy Syechin/worek*; s. 68: *yevgeniy11/rydz, lew, Andrey Armyagov/ryba, Vera Kuttelvaserova/chomik, leksele/pingwin, Maxim_Kazmin/dom, ksen32/miecz, yurakp/rak1, Popova Olga/rak2, david_franklin/czapka, ILYA AKINSHIN/kran, Soyka/mak, ksen32/kot*; s. 74: *moonrun/100, Springfield Gallery/ptak, Werner Dreblow/słonie, JackF/wielbłąd, Erik Lam/pies, zelenka68/księżyc, ggebl/300, chantal cecchetti/waza, virgonira/kopyta, smereka/ul, eutymia/robot, George Dolgikh/dynie, Africa Studio/czekolada, Gresei/jajko, Ornavi/narty, Anna Ismagilova/oczy, virgonira/konie, frenta/łabędzie, michelaubryphoto/miecz*; s. 81: *michelaubryphoto/dziewczynka, iagodina/chłopiec w okularach, Syda Productions/chłopiec, WavebreakmediaMicro/dziewczynka na wózku*; s. 83: *Maren Winter/flet*; s. 92: *monticellllo/garneki, yurakp/fajka, ratmaner/komin, Gresei/plecak, Gerisima/mewa*; s. 98: *Anioł/talerze muzyczne*; s. 103: *Anatolii/kot, Eric Isselée/lis, Kenishirotie/rama, kange_one/dach*; s. 104: *Africa Studio, stockpics/bałwan w słoiku*; s. 106: *yvdauid/tarka, G.A., Kosińscy, East News, Instytut Lecha Wałęsy/fot. Krzysztof Kuczyk, Michał Maciążek, Marzena Matusiak, Photospoland, Shutterstock*

Fotoedycja: *Milena Kot, Tomasz Suszczyński*

Redakcja: *Magdalena Marczevska, Anna Parzęcka, Małgorzata Struczewska*

Redakcja językowa: *Anna Kołat, Magdalena Marczevska, Barbara Żebrowska*

Korekta: *Ewa Wojtyra*

Skład i łamanie: *Adam Ziółkowski*

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© Copyright by Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o., Warszawa 2019

ISBN 978-83-8141-024-3

Wydawnictwo JUKA-91
ul. Jutrzenki 118
02-230 Warszawa
infolinia 41 366 55 55
www.juka.edu.pl

— treści o podwyższonym stopniu trudności

1. Nasze powroty

1. Napisz list do koleżanki lub kolegi i opisz wasze wspólne wspomnienia z wakacji. Możesz użyć zwrotów:

Kochana **Koleżanko!** Drogi **Kolego!**
Miło wspominałam zabawy z **Tobą...**
Dziękuję **Ci...**
Będę za **Tobą** tęsknić...
Zachowam pamiątki od **Ciebie...**
Pamiętam **Twoją...**
Brak mi **Twoich...**
Życzę **Ci...**
Pozdrawiam **Ciebie** i **Twoich Rodziców.**

2. Poćwicz pisanie zwrotów grzecznościowych.

Droga _____!

Dziękuję za list, który wczoraj od _____ otrzymałam.

Miło wspominałam wakacyjne zabawy z _____. Będę długo

pamiętać nasze codzienne wyprawy nad jezioro i _____

przygodę z rakiem. Brak mi _____ opowieści o lesie

w czasie naszych leśnych spacerów.

Pozdrawiam _____ i _____ rodzinę.

Czekam na list od _____.

_____ kole _____

3. Zaadresuj poprawnie kopertę. Adres nadawcy i odbiorcy może być wymyślony. Do koperty włóż napisany wcześniej list i przekaz go adresatowi.
4. Pod każdym instrumentem zapisz jego nazwę. Uzupełnij zdanie pod obrazkami odpowiednim wyrazem z ramki.

To instrumenty

dęte • strunowe • klawiszowe • perkusyjne • szarpane

5. Zagrajcie na wymienionych instrumentach akompaniament do dowolnej piosenki.

2. Wakacyjne pamiątki

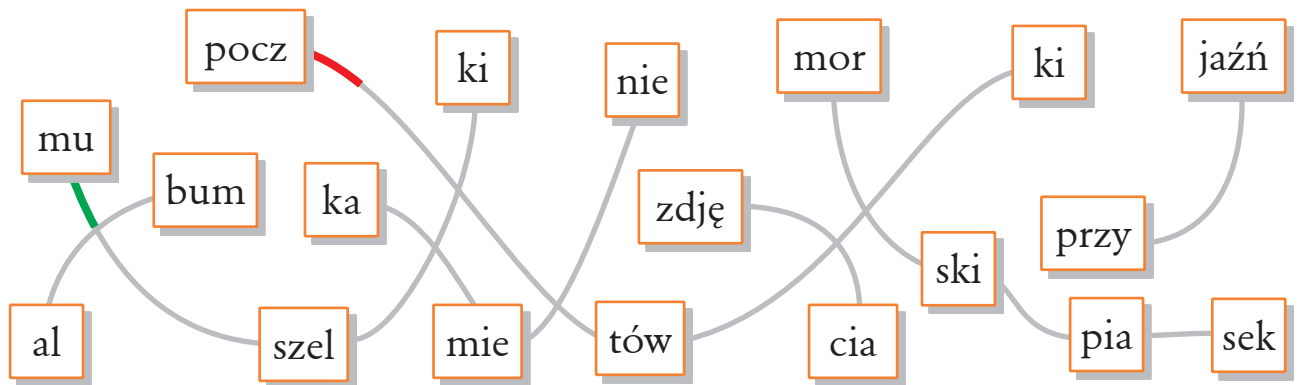

1. Znajdź w wierszach na stronie 3. i 4. podręcznika wyrazy z **rz** i napisz je w odpowiednim miejscu. Dopisz kilka własnych przykładów. Pokoloruj **rz**. Podkreśl wyrazy, które są rzeczownikami.

Wyrazy z **rz** po spółgłoskach **b, d, g, j, k, p, t, ch, w**:

Inne wyrazy z **rz**:

2. Odczytaj wyrazy i dowiedz się, jakie można mieć pamiątki z wakacji. Rozwiązania zapisz w kolejności alfabetycznej.

O wakacjach przypominają nam:

3. Wpisz brakujące wyrazy, zmieniając odpowiednio ich formę.

krzywdzić • zrywać • odrywać • wyrywać • zostawiać • niszczyć

Nie łap i nie _____ zwierząt.

Nie _____ kory z drzew.

Nie _____ mchu.

Nie _____ roślin, które są pod ochroną.

Nie _____ przyrody.

Nie _____ po sobie brzydkich „wakacyjnych pamiątek”.

4. Napisz zdania z ćwiczenia 3. tak, aby pasowały do twoich zachowań.

Na przykład: Nie łapałem i nie krzywdziłem zwierząt.

3. Wakacyjne szlaki

1. Napisz nazwy zwierząt, roślin i przedmiotów przedstawionych na rysunku.

Wyrazy, które oznaczają nazwy to _____

2. Sprawdź, czy znasz znaki drogowe. Uzupełnij tabelę odpowiednimi informacjami z wycinanki.

ZNAKI OSTRZEGAWCZE		ZNAKI NAKAZU	ZNAKI INFORMACYJNE
			
Przejście dla pieszych	Zakaz wjazdu		Droga z pierwszeństwem przejazdu
			
	Zakaz wjazdu rowerów	Droga dla pieszych	

4. W cztery strony Polski

1. Napisz czerwonym kolorem nazwy czterech głównych kierunków świata, a kolorem niebieskim — nazwy kierunków pośrednich.

Diagram illustrating the four main directions (północ, południe, wschód, zachód) and four intermediate directions (północny zachód, północny wschód, południowy zachód, południowy wschód) around a central compass rose. The main directions are labeled in red boxes, and the intermediate directions are labeled in blue boxes. Each label is followed by horizontal lines for writing.

Diagram illustrating the four main directions (północ, południe, wschód, zachód) and four intermediate directions (północny zachód, północny wschód, południowy zachód, południowy wschód) around a central compass rose. The main directions are labeled in red boxes, and the intermediate directions are labeled in blue boxes. Each label is followed by horizontal lines for writing.

Diagram illustrating the four main directions (północ, południe, wschód, zachód) and four intermediate directions (północny zachód, północny wschód, południowy zachód, południowy wschód) around a central compass rose. The main directions are labeled in red boxes, and the intermediate directions are labeled in blue boxes. Each label is followed by horizontal lines for writing.

2. Napisz nazwy miast, wsi, rzek, gór i jezior, które udało ci się zobaczyć w czasie wakacji. O czym należy pamiętać?

miasta —

wsie —

rzeki —

jeziora —

góry —

5. Piękno przyrody Polski

1. Wypisz nazwy drzew występujących w opowiadaniu *Jak sosna z rybakiem gospodarzyła wspólnie*.

Drzewa liściaste:

Drzewa iglaste:

2. Rozpoznaj liście i wpisz brakujące litery do nazw drzew. Litery na kolorowych polach wpisane kolejno utworzą hasło.

K					N	W			
---	--	--	--	--	---	---	--	--	--

		O	
--	--	---	--

	I		
--	---	--	--

		D			W
--	--	---	--	--	---

	A	
--	---	--

	A					N
--	---	--	--	--	--	---

Ś				R
---	--	--	--	---

			R	Z	
--	--	--	---	---	--

S				
---	--	--	--	--

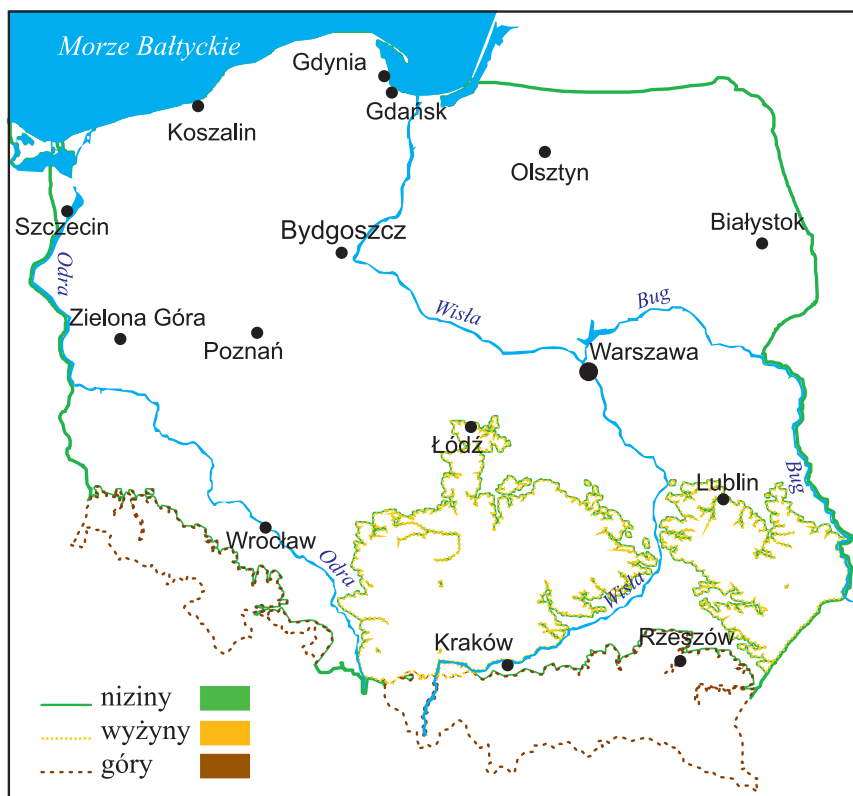
Hasło:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Krajobrazy

1. Pokoloruj mapę Polski zgodnie z legendą.

2. Uzupełnij zdania. Możesz skorzystać z wyrazów w ramce.

Niziny znajdują się na _____ i w _____

części Polski. Wyżyny leżą w części _____

i _____. Góry rozciągają się

wzdłuż naszej _____ granicy. Na przeważającej

części obszaru Polski jest krajobraz _____. Tam, gdzie ląd

styka się z _____,

jest krajobraz _____.

południowo-wschodniej
nizinny • nadmorski • morzem
środkowej • południowej
północy • środkowej

7. Parki narodowe

1. Uzupełnij nazwy parków narodowych.

Babiogórski Park Narodowy

Park Narodowy

Biebrzański Park Narodowy

Park Narodowy

Park Narodowy „Bory Tucholskie”

Park Narodowy

Gorczański Park Narodowy

Park Narodowy Gór Stołowych

Park Narodowy

Karkonoski Park Narodowy

Park Narodowy

Ojcowski Park Narodowy

Park Narodowy

Park Narodowy

Roztoczański Park Narodowy

Słowiński Park Narodowy

Park Narodowy

Park Narodowy

Park Narodowy „Ujście Warty”

Wielkopolski Park Narodowy

Wigierski Park Narodowy

Park Narodowy

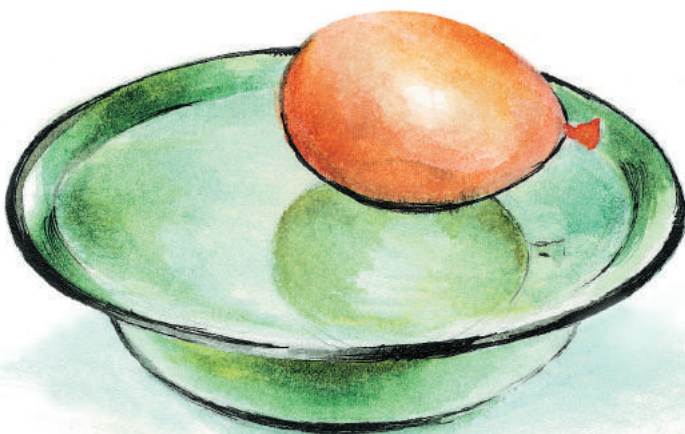
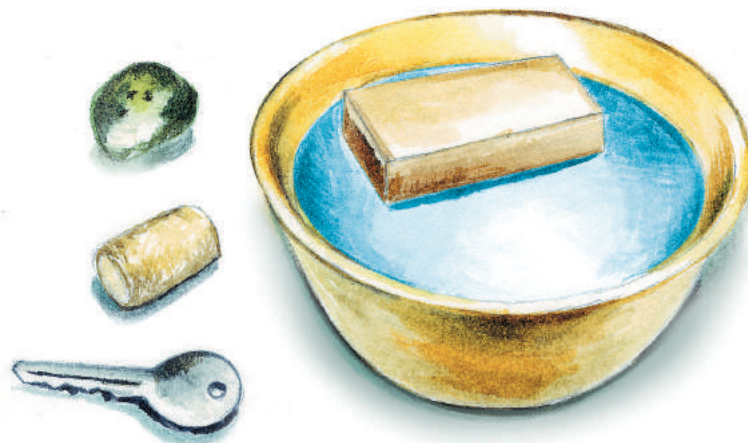
8. Podróże morskie

1. Czy wiesz, dlaczego jedne przedmioty pływają po wodzie, a inne toną? Aby odpowiedzieć na to pytanie, przeprowadź doświadczenia. Wrzucaj do wody przedmioty wykonane z różnych materiałów.

Doświadczenie 1.

Przygotuj: drewniany klocek, klucz, korek, kamień, miskę z wodą.

Sprawdź i napisz w zeszycie, które przedmioty zatonięły, a które unoszą się na powierzchni wody i dlaczego.

Doświadczenie 2.

Nadmuchaj balon i zawiąż jego koniec. Zanurz balon w wodzie. Staraj się docisnąć go do dna. Puść balon i obserwuj, co się z nim dzieje. Zapisz wyniki obserwacji, wykorzystując słowa podane w ramce.

siłą wyporu • wypływa • wody • wypiera • na powierzchnię

Balon napełniony powietrzem _____

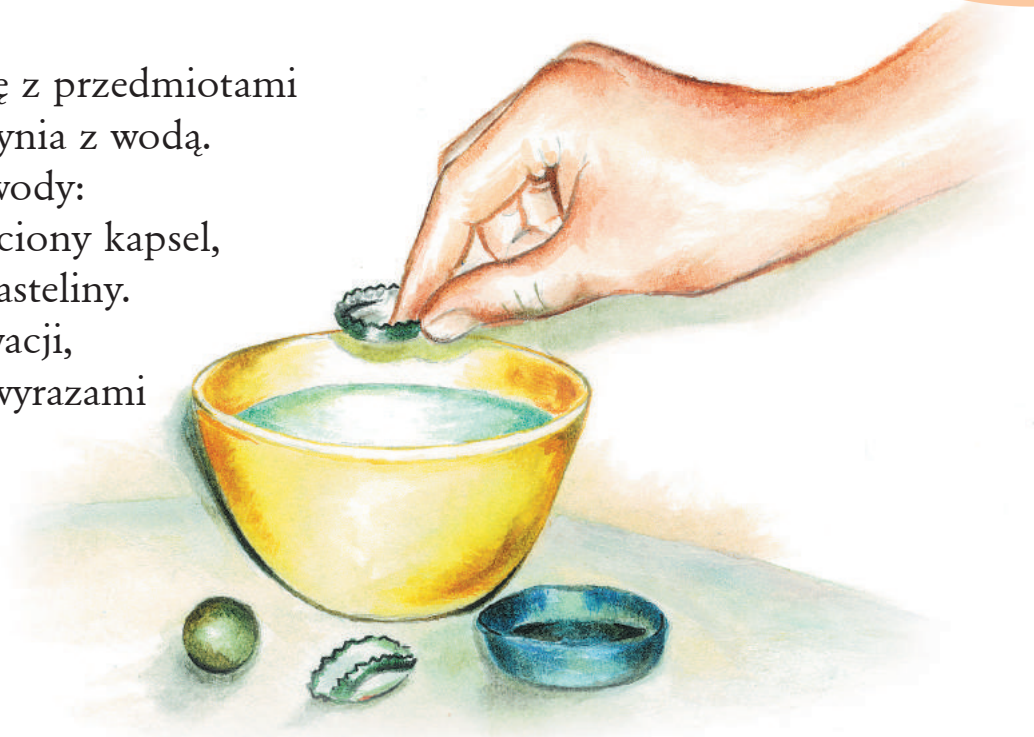
Od dołu „coś” _____ balon do góry. To woda działa

na balon pewną siłą, którą nazywamy _____

Doświadczenie 3.

Sprawdź, co stanie się z przedmiotami wrzuconymi do naczynia z wodą. Kolejno wkładaj do wody: niezgnieciony i zgnieciony kapsel, kulkę i miseczkę z plasteliny. Zapisz wyniki obserwacji, uzupełniając zdania wyrazami z ramki.

tonie • pływa • pływa po wodzie • tonie
pływają lub toną w zależności od tego, jaką mają powierzchnię

Niezgnieciony kapsel położony na powierzchnię wody _____,

a zgnieciony kapsel _____. Kulka z plasteliny _____,

a miseczka z plasteliny _____.

Przedmioty wykonane z tego samego materiału _____

2. Ustalcie w klasie, jakie jeszcze przedmioty wykonane z tego samego materiału czasem pływają, a czasem toną.

9. Morska przygoda

1. Zwróć uwagę na pisownię wyrazów z ramki i wyjaśnij znaczenie nieznanych ci słów. Napisz wyrazy z ramki w porządku alfabetycznym.

żeglarz • pirat • korsarz • grabież • abordaż • marynarz
rabuś • kryjówka • uzbrojenie • łupy • skarb

2. Wpisz czerwonym kolorem brakujące litery.

___egla___ grabie___ maryna___ kryj___wka
korsa___ aborda___ rab___ ___zbrojenie ł___py

3. Zmień kolejność liter w wyrazach i zapisz nazwy instrumentów.

CYKRZSPE

OTREINFPA

AKNRAOTBS

AAHRF

10. Żegluga dawniej i dziś

1. Wpisz podane w ramce nazwy statków w odpowiednie miejsca. Zastosuj właściwą formę.

tankowcem • promu pasażerskiego • wodolotem • kutrze rybackim
zbiornikowcu • kontenerowcem • statkowi wycieczkowemu

Statki handlowe (towarowe):

Statki rybackie:

Statki pasażerskie:

2. Podkreśl czasowniki, które znajdują się wśród wyrazów zapisanych czarną czcionką. Odczytaj kolejno od góry do dołu umieszczone obok nich wyrazy wyróżnione zielonym kolorem. Zapisz w zeszycie odczytane zdanie.

statek	zatoka	wypływamy	wodny
pływie	port	długa	słona
ogromny	morska	latarnia	woda
wodolot	jest	nabrzeże	głęboka
ładują	morski	łowią	razem z urządzeniami
plaża	ładna	żeglowali	położonymi
kąpiesz się	jest to	wyłowili	na brzegu
molo	piaszczysta	morze	marynarz
zatonęła	obszar	zanurzyła się	morskim

3. Wpisz kolorem brakujące litery. Napisz w zeszycie pięć zdań z wybranymi wyrazami.

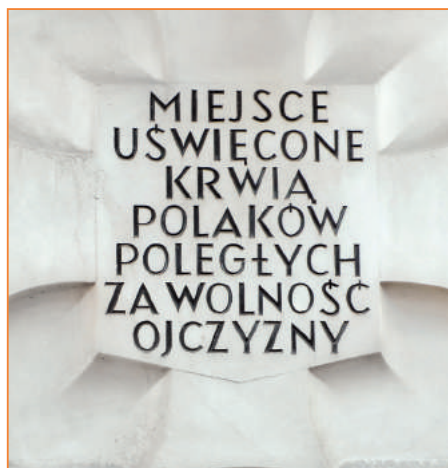
marynar**z**, bo marynar**r**ka
żeg**l**a____, bo żeg**l**a____
stol**a**____, bo stol**a**____

lek**a**____, bo lek**a**____
piek**a**____, bo piek**a**____
pisa____, bo pisa____

11. Podróże uczą ojczystej historii

1. Jakie słowa są wyryte na kamiennych tablicach poświęconych pamięci poległych za wolność? Przepisz je. Wytłumacz, co znaczą.

2. Uzupełnij wyrazy odpowiednimi literami. Połącz wyrazy pokrewne. Dokończ reguły ortograficzne.

żołnierz

kucha____ski

ryce____ski

ryce____

żegla____ski

żegla____

kucha____

żołnierski

____ piszemy w nazwach zawodów zakończonych na **-arz** i **-erz**.

____ piszemy, gdy w wyrazach pokrewnych wymienia się na **r**.

Podaj inne przykłady.

12. Sprzątanie świata

1. Wykreśl wyrazy związane z ochroną środowiska (zapisane w diagramie pionowo lub poziomo). Wpisz do okienek pozostałe litery i odczytaj hasło.

sprzątanie • powietrze • woda • przyroda • segregacja
 ekologia • środowisko • ziemia • zielen

M	Y	Ś	L	G	L	S	P	R	Z	Ą	T	A	N	I	E	O	B	A	W
P	R	Z	Y	R	O	D	A	L	N	P	O	W	I	E	T	R	Z	E	O
I	E	S	E	G	R	E	G	A	C	J	A	Z	I	E	L	E	Ń	I	D
Z	I	E	M	I	A	D	E	K	O	L	O	G	I	A	Z	I	A	Ł	A
A	J	L	O	Ś	R	O	D	O	W	I	S	K	O	K	A	L	N	I	E

2. Powiedz, co przedstawiają rysunki i czy pasują do nich słowa przytoczone w ćwiczeniu 1. Nadaj tytuły poszczególnym ilustracjom.

3. Połącz śmieci z odpowiednimi pojemnikami.

4. Które śmieci nie zostały połączone z pojemnikami? Otocz je kolorową pętlą. Dowiedz się i napisz, gdzie należy je wyrzucać.

13. Piękno polskiej wsi

1. Odszukaj w wierszu *Ruda cisza* wyrazy, które pasują do rozpoczętej reguły ortograficznej. Napisz te wyrazy i dokończ regułę.

Po spółgłoskach **b, d, g, j, k, p, t, ch, w** piszemy _____

Wyrazy z wiersza: _____

Wyjątki to: psze _____, pszczo _____, ksz _____, wsz _____,

Pszczy _____, buksz _____, ulepsz _____, upiększ _____.

2. Uzupełnij wyrazy w wierszu odpowiednim dwuznakiem.

Wzorowy p____czelarz –
Imć pan Buk____pan hen, pod P____czyną,
z wielkiej p____czół hodowli słynął.
P____czółki jego k____tałtne zawsze
od p____czół innych były zwawsze,
więc codziennie p____czelarz chwacki
jadał z miodem p____enne placki.
Bo też dbał o p____czoły czule:
Ciagle im ulep____ał ule
I upiek____ał sad co roku,
Sadząc wonne róże wokół.
Wreszcie, gdy już zrobił w____ystko,
Z wielkiej o swój owad troski
Zmienił nawet swe nazwisko:
Odtąd zwie się imć P____czółkowski.

Witold Gawdzik

3. Pokoloruj wyrazy — wyjątki, a odczytasz imiona i nazwiska malarzy oraz tytuły obrazów o tematyce wiejskiej. Zapisz nazwiska i tytuły.

KSZTAŁTJACEK**PSZCZOŁA**MALCZEWSKI
PSZENICASŁONECZNIKIBUKSZPAN

Jacek _____ — „_____”

PSZCZOŁASTANISŁAWPSZCZYNAMASŁOWSKI
PSZENICANAULEPSZANIEPASTWISKU

Stanisław _____ — „_____”

WŁADYSŁAWUPIĘKszaĆPODKOWIŃSKI
BUKSZPANŁUBINPSZCZYNAWSŁOŃCU

Władysław _____ — „_____”

4. Spróbuj obejrzyć wymienione w ćwiczeniu 1. obrazy. Ustalcie, gdzie można je znaleźć.

5. Wypowiedz rytmy. Dopasuj słowa piosenki *Babie lato* do odpowiedniego rytmu i wpisz w okienka właściwe cyfry.

1 ti ti ti ti ta ta ti ti ti ti ta ta

2 ta ti ti ta- a ta ti ti ta- a

Łap nitkę, łap! Złap szczęście, złap!

Babie lato leci, a Kasieńka płace.

Wiujesz babie lato, wietrze południowy.

Leć nitko, leć! Leć biała leć!

14. Rośliny uprawne

1. Uzupełnij tabelkę.

Rośliny	Przykład	Wykorzystanie
zbożowe	pszenica	_____
_____	marchew	_____
_____	_____	olej do smażenia _____
_____	len	_____

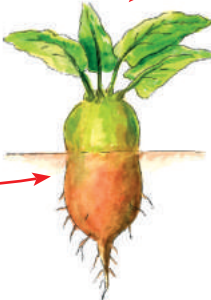

2. Okienka z sylabami tworzącymi nazwy roślin okopowych pokoloruj jednym kolorem. Przepisz wszystkie nazwy w kolejności alfabetycznej.

se bu mar trusz ler rak niak
pa ziem chew ka pie rze

Rośliny okopowe to: _____

3. Połącz kolorową linią nazwę produktu z rysunkiem i nazwą rośliny potrzebnej do jego wytworzenia.

ziemniaki				pasza
słoneczniki				ćwikła
burak				płótno
burak cukrowy				mąka ziemniaczana
burak pastewny				cukier
len				olej

Note: Red lines connect 'burak pastewny' to the potato illustration and 'pasza' to the beet illustration.

4. Poprowadź litery do właściwych okienek, odgadnij i napisz nazwy roślin. Napisz, do jakiego typu roślin należą.

A	M	K
M		

E	A	R	K	P	Z
R					

I	D	A	Y	N

S	I	K	Ł	N	Z	O	N	C	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

J	S	O	A
---	---	---	---

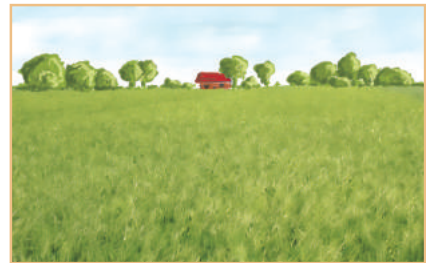
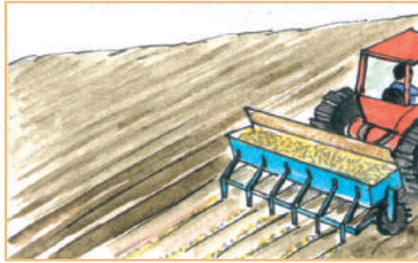
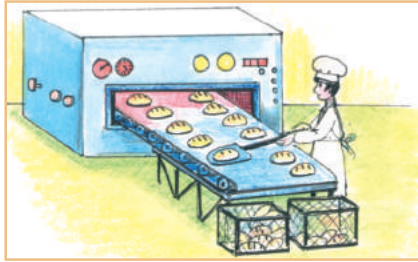
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

15. Polskie złoto

1. Ponumeruj ilustracje i nadaj im tytuły. Opisz w zeszycie drogę od ziarenka do bochenka.

2. Znajdź w ciągu wyrazów nazwy zbóż. Pokoloruj je. Pozostałe wyrazy utworzą początek zdania. Zapisz je i uzupełnij pokolorowanymi nazwami.

żyto mąka żytnia żyto wytworzą się żyto z

owies płatki owsiane owies wytworzą się owies z

jęczmień kasze jęczmień ną wytworzą się jęczmień z

kasza pszenica mąka pszenica powstaje z

3. Uzupełnij wyrazy odpowiednimi literami.

Pieczywo – podstawowy produkt spożywczy wypiekany z ciasta spożywanego z mąki, wody, drożdży lub zakwasu, mleka, tłuszczu, jaj, soli, cukru.

Pieczywo stanowi podstawowy składnik codziennej diety człowieka.

W Polsce spożycie pieczywa jest jednym z największych na świecie – około 60 kilogramów pieczywa przypada rocznie na jedną osobę.

4. Napisz kilka nazw produktów, które zalicza się do pieczywa.

16. Skarby ziemi

1. Przyklej ilustracje warzyw (wycinanka) w taki sposób, aby ich nazwy były ułożone w kolejności alfabetycznej. Podpisz rysunki warzyw.

2. Otocz ramką zdjęcie, które pasuje do opisu. Zaznacz kolorem nazwy geograficzne w opisie. Znajdź te miejsca na mapie świata.

Kumkwat jest wiecznie zielonym krzewem albo drzewkiem, zaliczanym do roślin cytrusowych. Pochodzi z Chin, gdzie uprawiany jest do dziś. Kumkwaty uprawia się także w Wietnamie, Japonii, Brazylii i Afryce. W Europie rosną w krajach śródziemnomorskich i nad Morzem Czarnym. Owoce kumkwatu są wielkości śliwki i wyglądają jak miniaturowe pomarańcze. Są owalne lub kuliste, mają gładką i cienką skórkę. Kumkwaty są lekko kwaskowate i aromatyczne. Jada się je na surowo razem ze skórką albo gotuje. Można z nich robić kompoty, marmolady i konfitury.

3. Przekreśl czasowniki, a dowiesz się, jakie potrawy można zrobić z ziemniaków. Zapisz je w zeszycie. Jakie znasz inne potrawy z ziemniaków?

o b i e r a m y k o p y t k a m y j e s z f r y t k i
t r z e p y z y k r o j a p l a c k i z i e m n i a c z a n e

17. Kraina mlekiem płynąca

1. Odgadnij nazwy zwierząt i wstaw brakujące litery. Pokoloruj ramki z nazwami zwierząt, których młode żywią się mlekiem matki. Dokończ zdanie.

k__ra

kr__lik

kro__a

ko__

i__dyk

pro__ę

gę__

ko__a

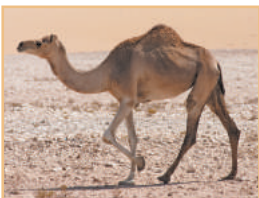
o__ca

ka__ka

Ssaki to zwierzęta, których młode _____ mlekiem matki.

2. Znajdź w podręczniku (strona 40.) fragment tekstu, w którym są informacje na temat zwierząt dających mleko, wykorzystywane przez ludzi. Przy każdym zdjęciu napisz nazwę zwierzęcia i nazwę geograficzną — miejsce, gdzie ono żyje. Dowiedz się, jak wyglądają inne zwierzęta, które były wymienione w podręczniku.

18. Przetwory mleczne

1. Dopisz w przepisach brakujące litery.

Masło domowe

Wlej do wysokiego naczynia____a, najlepiej przezroczystego, tłustą ____mietaną (np. kremówkę). Ubijaj ____mietaną odpowiednimi końcówkami miksera tak długo, aż grudki masła zaczną od____elać się od ma____lanki. Od____el masło od ma____lanki i posmaruj nim przygotowane pieczywo.

Twarożek domowy

T____arożek można zrobić ze zsiadłego mleka. Naczynie z k____asnym mlekiem należy wstawić do wi____kszego naczynia z dobrze ciep____wodą (ok. 60°C), a____serek oddzieli się od serwatki (ok. 1 godz.). Prze____cały czas należy ut____ymywać taką samą temperaturę wody. Następnie ogrzane mleko trzeba wylać na gęste sitko i pozostawić do o____cieknięcia. Twaro____ek można nakładać na posmarowane masłem pieczywo.

2. W obecności kogoś dorosłego zrób domowym sposobem masło i biały ser. Przygotujcie wspólne drugie śniadanie w klasie.

3. Czytaj od końca litery w wyrazach, napisz zdania w zeszycie i odczytaj je.

aktawreS ot nyłp ycajaleizddo ęis z akelm yzrp ijckudorp ares.

**aknałsaM ot jópan ynzcelm, ynowymyxrto ez ynateimś
op uineleizddo do jein uczsułt.**

4. Wykreśl z podanych produktów te, które nie powstały z mleka.

śmietana

jogurt

mąka

kefir

biały ser

maślanka

żółty ser

jaja

ser topiony

masło

olej

kasza

zsiadłe mleko

połudwica

cukier

19. Małe co nieco

1. Uzupełnij tekst. Możesz wykorzystać rzeczowniki z ramki.

mąki • kaszy • płatków • żyto • kukurydza
pszenica • owies • jęczmień

Rośliny zbożowe to:

Ziarno wykorzystywane jest przez człowieka w postaci

_____ oraz jako pasza dla zwierząt.

2. Napisz po kilka przykładów odpowiednich rzeczowników.

Nazwy rzeczy (co?):

Nazwy ludzi (kto?):

Nazwy zwierząt (co?):

Nazwy roślin (co?):

Inne nazwy (co?):

cisza, gotowanie

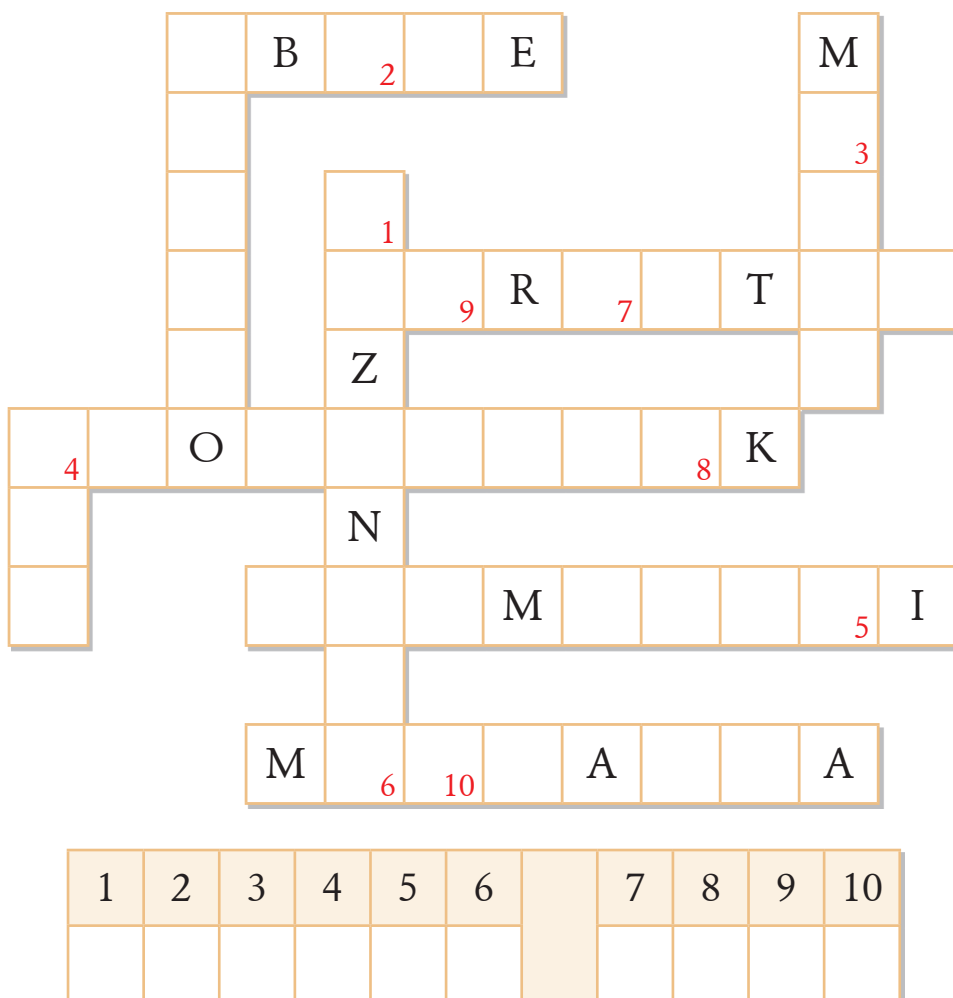
3. W ciągu liter pokoloruj nazwy roślin oleistych. Odczytaj nazwę produktu otrzymywanego po wyciśnięciu tłuszczu z nasion.

MSŁONECZNIKARZEPAKKSOJAUDYNIACMAKHLLEN

4. Wpisz do diagramu podane rzeczowniki. Napisz i odczytaj hasło.

- maślanka
- zboże
- pszenica
- słonecznik
- ziarno
- ser
- mleko
- serwatka
- ziemniaki

5. Rozwiąż rebusy i dopasuj odgadnięte nazwy do zdjęć dawnych sprzętów wiejskich. Porozmawiajcie o tym, do czego służyły te sprzęty.

B = RN

K +

20. Jesteśmy sobie potrzebni

1. Uzupełnij kolejno wielkie litery alfabetu. Ponumeruj litery. Pokoloruj okienka z samogłoskami na **czzerwono**, a ze spółgłoskami na **niebiesko**.

A	Ą			Ć			Ę			
1	2	3							10	
	J						Ń	Ó		
									21	
		Ś				X	Y		Ż	
						29	30	31		33

2. Wpisz w okienka odpowiednie litery alfabetu i odczytaj zdania.

26	20	15	7	23	1	18	4	13	1

to szacunek dla wolności innych ludzi, ich myśli i opinii oraz sposobu życia.

1	14	4	7	22	26	1	4	13	1

to przyjęcie czegoś lub kogoś takim, jakim jest: sprawny fizycznie czy niepełnosprawny, ładny czy brzydki, biały czy kolorowy, bez względu na to, jaką wyznaje religię itp.

18	12	7	22	7	16	18	20	24	22	23	1	28	18	20	25	5

to ograniczenie sprawności fizycznej lub umysłowej. Jest wynikiem choroby, wypadku lub wady wrodzonej.

21. Poznajmy się lepiej

1. Wpisz kolejne litery alfabetu pod rysunkami znaków alfabetu palcowego migowego dla ludzi niesłyszących i niemówiących.

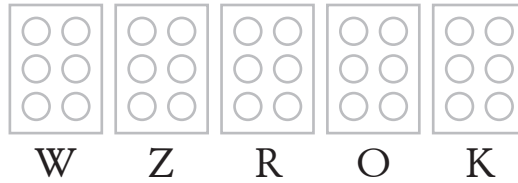
a	ą			ć	
	ę				
ń		ó			
ś				y	z
	ż	sz	cz	rz	ch

2. Odczytaj wyraz pokazany alfabetem palcowym.

3. Popatrz na alfabet Braille'a (podręcznik, część 1., strona 48.) i spróbuj nim narysować litery napisanego wyrazu.

4. Wytnij z wycinanki zaszyfrowaną wiadomość i ponakłuwaj ją w miejscach kropek. Odwróć kartkę z wiadomością. Zamknij oczy i rozpoznaj dotykiem litery. Rozpocznij od miejsca ze strzałką i odczytaj napis.

5. Utwórz przymiotniki od podanych wyrazów i uzupełnij tabelę.

tolerancja • uczciwość

Liczba pojedyncza		
jaki?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
jaka?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
jakie?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
Liczba mnoga		
jacy?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
jakie?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>

22. Najważniejsze

1. Uzupełnij brakujące litery w rzeczownikach. Wykreśl te wyrazy z diagramu. Znajdują się one w rzędach poziomych i pionowych. Możesz je także czytać wspak. Niektóre litery są wspólne dla dwóch wyrazów. Z pozostałych, nieskreślonych liter, odczytaj hasło i zapisz je.

Rodzinny dom to miejsce, w którym od pierwszych chwil poznajemy:

miło____, szac____nek, dobro____, odpowiedział____, obowiązkow____,
rado____, sm____tek, cierpliw____, troskliwo____,
po____wienienie, życziwo____.

S	Z	A	C	U	N	E	K	N	A	D	O	B	R	O	Ć	S	Z
S	M	U	T	E	K	E	T	R	O	S	K	L	I	W	O	Ś	Ć
C	I	E	R	P	L	I	W	O	Ś	Ć	P	O	C	Z	U	C	Ś
I	Ł	E	B	E	P	O	Ś	W	I	Ę	C	E	N	I	E	Z	O
P	O	D	P	O	W	I	E	D	Z	I	A	L	N	O	Ś	Ć	D
Ć	Ś	O	W	O	K	Z	Ą	I	W	O	B	O	I	E	C	Z	A
☘	Ć	Ś	O	W	I	L	Z	C	Y	Ż	E	Ń	S	T	W	A	R

2. Rozwiąż rebus. Napisz hasło. Wytłumacz, co ono oznacza.

LEB = C

~~P~~ **C = Ć**

~~S~~ **W = M**

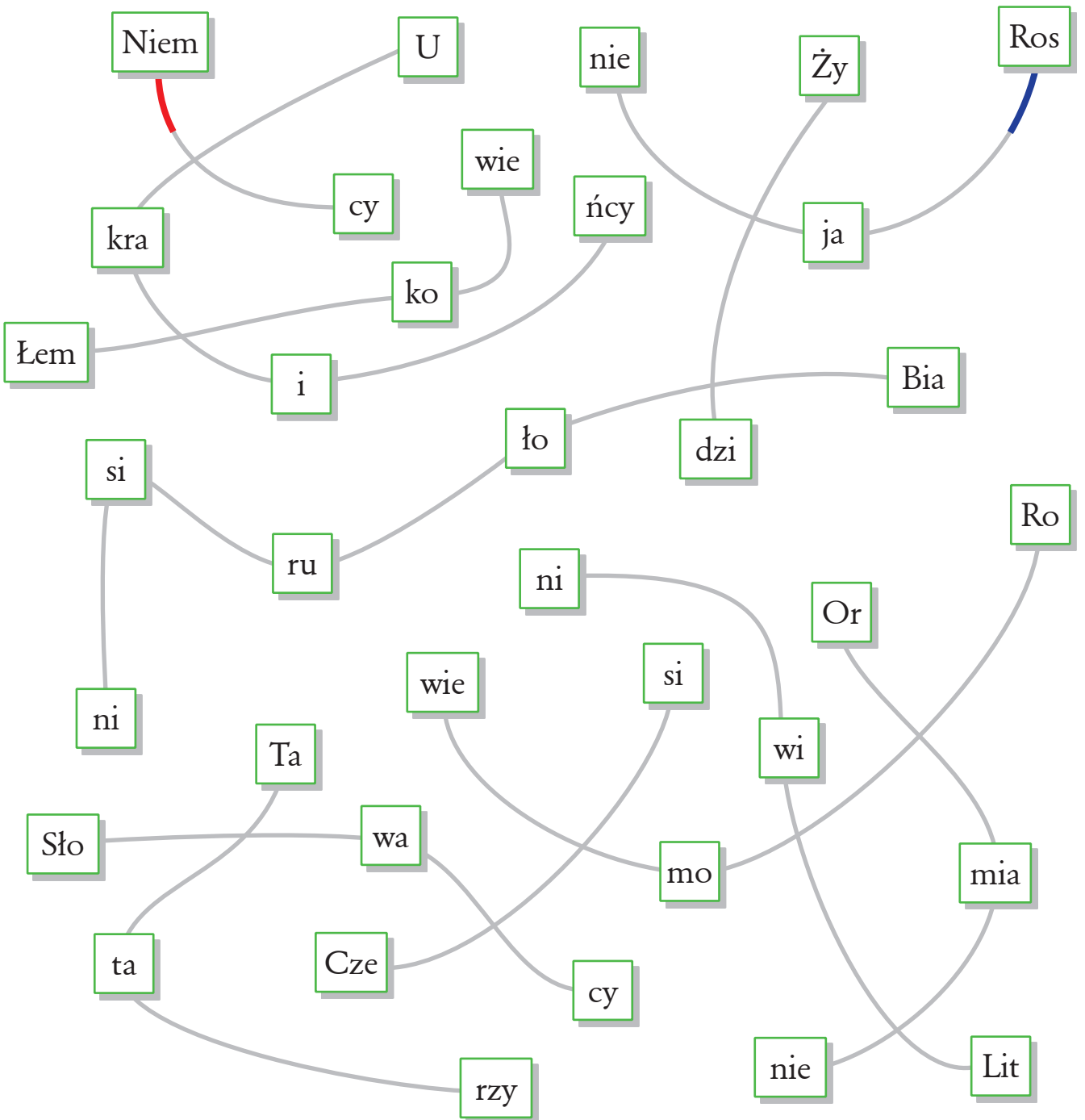
Z = C

23. Jesteśmy tacy sami

1. W naszym kraju mieszkają także ludzie innych narodowości i o odmiennych obyczajach. Dla wszystkich Polska jest wspólną ojczyzną. Odczytaj z płataninki sylabowej nazwy narodowości i zapisz je w zeszycie.

 Pamiętaj, że nazwy narodowości piszemy _____ literą.

24. Ważne sprawy

1. Dopisz czasowniki z przeczeniem **nie** według wzoru.

pójdę — nie pójdę	wpuszczę —
_____	_____
otworzę —	odpowiem —
_____	_____
powiem —	zgodzę się —
_____	_____
wzmę —	zaufam —
_____	_____

Czasowniki z przeczeniem **nie** piszemy _____.

2. Wśród podanych wyrazów znajdź czasowniki z przeczeniem **nie**.
Otocz je pętlami i przepisz do zeszytu.

nie wpuścił	nieładny	nie rozmawiają
nie otwieramy	niemądrze	nietakt
nie znam	nieznajoma	nieznani
nie dzwonili	nie pukaliśmy	nieostrożność
nieostrożny	nie krzyczał	nie ufać

3. Wpisz odpowiednio brakujące litery i numery alarmowe.
Przepisz te informacje do zeszytu.

Ogólnoeuropejski numer alarmowy —	<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>						
Pogotowie ratunkowe —	<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>						
Straż pożarna —	<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>						
Policja —	<table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>						

112 • 999 • 998 • 997

25. Uwaga! Niebezpieczeństwo!

1. Połącz w pary wyrazy o znaczeniu przeciwnym.

dobry

arogancki

odważna

głośny

cichy

zły

wesoły

smutny

znajomy

tchórzliwa

bliska

obcy

uprzejmy

daleka

2. Dopisz przymiotniki z przeczeniem **nie** według wzoru.

bezpieczny – niebezpieczny

znajomy – _____

obca – _____

grzeczny – _____

miły – _____

głośne – _____

małe – _____

ostrożna – _____

daleka – _____

łatwy – _____

Przymiotniki z przeczeniem **nie** piszemy _____.

3. Napisz, co należy robić, aby unikać niebezpieczeństw. W zdaniach używaj wyrazów: **gdyż, bowiem, dlatego że, bo, ponieważ**. Pamiętaj, że przed tymi wyrazami trzeba wstawić przecinek.

26. Leśną ścieżką

1. Wpisz brakujące litery.

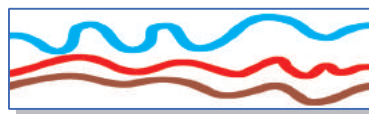
br___zowy • ___elony • ___łty • pomara___owy • cz___ony • z___oty

2. Po wysłuchaniu pieśni *Canzonetta* (czytaj: kanconetta) uzupełnij zdanie odpowiednim przymiotnikiem z ramki.

melancholijnym • pogodnym • burzliwym • smutnym • rzewnym

Canzonetta to pieśń o _____ charakterze wywodząca się z włoskiej piosenki ludowej.

3. Słuchając pieśni *Canzonetta*, przyglądaj się paskom. Otocz pętlą tę ramkę, w której paski ilustrują początkowy fragment pieśni.

4. Dopasuj i wstaw brakujące wyrazy do wierszyków Zofii Beszczyńskiej.

Ruda _____

rudy płomyk w _____

jak odbłask _____

Mały _____

Bawi się z wiatrem w _____

Tańcz ze mną! — _____

gałęziach

słońca

wiewiórka

latawiec

woła

niebie

5. Wytnij z wycinanki wyrazy. Ułóż z nich zdania i przyklej je w zeszytcie, a dowiesz się, jak nazywają się krótkie wierszyki cytowane w ćwiczeniu 4. Ułóż podobny wierszyk.

27. Witajcie, drzewa!

1. Napisz, jaki typ lasu jest przedstawiony na każdym zdjęciu.

igła • iglasty • modrzew • zielony

2. Dokończ rozpoczęte zdania. Możesz wykorzystać wyrazy z ramki.

Drzewa i krzewy iglaste mają liście w kształcie _____.

Większość roślin _____ to rośliny wiecznie _____.

Z rosnących w Polsce drzew iglastych tylko _____
jesienią zrzuca swoje _____.

28. Dary lasu

1. Pokoloruj ukryte wśród liter wyrazy: grzyb jadalny lub grzyb trujący. Z pozostałych liter odczytaj nazwy grzybów i uzupełnij podpisy.

**BOROGRZYBNIK
JASZLADALCHETNYNY**

to grzyb

**BOROGRZYBNIK
TRUSZAJAŃCYSKI**

to grzyb

**PIGRZECZYARBKA
JAPDOALNYLNA**

to grzyb

**MUCHOGRZYBMOR
TRUSROMOTJANICYKOWY**

to grzyb

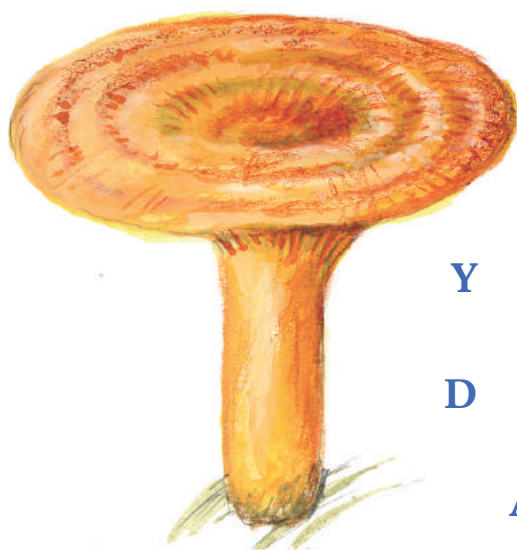
2. Przeczytaj i rozwiąż zagadki. Podpisz odpowiednio ilustracje.

Moi drodzy, czy wiecie,
jak się nazywa najzdrowszy grzyb w lesie?

Ewa Wierzchowska

Zielonkawe kapelusze mają,
tak jak ptaki się nazywają.

Ewa Wierzchowska

Y R
D G
A Z

S
K
A

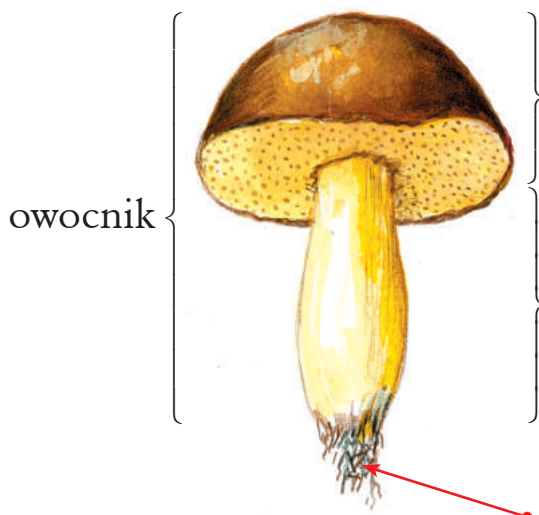
3. Uzupełnij w wyrazach brakujące litery i odpowiednio podpisz rysunek.

owocnik

g___ybnia

kapel___sz

t___on

29. Leśne adresy

1. Wytnij z wycinanki nazwy warstw lasu i przyklej je w okienkach po lewej stronie rysunku. Wypisz nazwy roślin, które w nich występują. W zeszytcie napisz, jakie zwierzęta można zobaczyć w tych warstwach lasu.

Three empty rectangular boxes are provided for labeling the forest layers. To the right of each box are several horizontal lines for writing.

2. Wytnij z wycinanki, ułóż i przyklej w zeszytcie zdania z rozsypanki wyrazowej.

30. Opowieści leśnika

1. Uzupełnij zdania.

na rowerze • spokój • postój • ścieżce • drogowskazem • powietrze
pożary • oznakowanym • ognia • grzybów • drzew • znaków • runa
ściółki • wyznaczonymi • piskląt • psów • chwytania • mrowisk • alarmu

- Każdy, kto się wybiera do lasu, powinien wiedzieć, że:

Pieszo i _____ można się poruszać po każdej drodze

i _____ leśnej.

- Aby zapewnić w lasach _____ wypoczywającym ludziom

- i żyjącym w nich zwierzętom, a także czyste i zdrowe _____,
- _____
- ruch pojazdów silnikowych, zaprzęgowych i motorowerów może odbywać się

- _____
- jedynie na drogach publicznych i oznaczonych _____.
- _____

- Pamiętać należy, że _____ pojazdów jest dozwolony wyłącznie

- w miejscu _____.
- _____

- Największe straty w lasach powodują _____ leśne.
- _____

Dlatego każdy, kto chce przebywać w lesie, musi przestrzegać zakazu

rozniecania _____ poza miejscami wyznaczonymi

do tego celu.

• W lesie zabrania się:

– śmiecenia,

– kopania dołów,

– niszczenia _____ oraz grzybni,

– niszczenia lub uszkodzania _____, krzewów lub innych roślin,

– niszczenia _____ i tablic,

– zbierania owoców _____ leśnego w niedozwolonych miejscach,

– rozgarniania i zbierania _____,

– biwakowania poza _____ miejscami,

– wybierania jaj i _____, niszczenia legowisk i gniazd ptasich,

a także niszczenia legowisk, nor i _____,

– płoszenia, ścigania, _____ i zabijania dziko żyjących zwierząt,

– puszczenia _____ luzem,

– hałasowania oraz używania sygnałów dźwiękowych,

z wyjątkiem przypadków wymagających wszczęcia _____.

31. Dbajmy o lasy

1. Zaznacz poprawne odpowiedzi. Uwaga, może ich być więcej niż jedna. Odczytaj i napisz hasło.

1. Las, w którym rosną same świerki i sosny, to las

- A. mieszany,
- B. liściasty,
- C. iglasty.

MA

KA

SZA

2. Runo leśne to

- A. warstwa krzewów i niskich drzew,
- B. warstwa wysokich drzew,
- C. warstwa, w której rosną jagody, poziomki, grzyby.

PIE

LUJ

NUJ

3. Owocnik to

- A. korzeń grzyba,
- B. owoc grzybni,
- C. kapelusz i trzon.

LUSZ

MY

LA

4. Najwyższa warstwa lasu to

- A. drzewa,
- B. krzewy,
- C. mchy.

SY

BAJ

DAJ

5. W lesie mieszanym rosną

- A. same krzewy,
- B. tylko drzewa i krzewy liściaste,
- C. drzewa liściaste i iglaste.

WY

SY

I

6. Owocem leszczyny są

- A. szyszki,
- B. orzechy laskowe,
- C. buczyna.

CO

DBAJ

TO

7. W najniższej warstwie lasu żyje

- A. dzięcioł, wiewiórka,
- B. lis, zając, mrówka,
- C. mysz, ślimak.

BY

MY

O

8. Podszyt to

- A. paprocie,
- B. drzewa,
- C. młode drzewa i krzewy.

TE

LE

NIE

2. Ułóż zdania z wyrazów w ramkach i napisz je w zeszycie.

Niektóre rośliny

częściową

leśnego występują

bardzo rzadko

ochroną.

wyginiecie.

i grozi im

Dlatego zostały objęte

runa

całkowitą lub

3. Odgadnij zagadki. Rozwiązania wpisz do krzyżówki. Litery z okienek oznaczonych liczbą utworzą hasło. Zapisz je i odczytaj.

Poziomo

A. Słynie z chytryści i pięknego ogona.
Myślisz o wiewiórcze? Ale to nie ona.

(AP)

B. Miękkie ma igielki
to drzewo iglaste.
Wiosną pięknie się zielenią,
ale opadną jesienią.

Katarzyna Grodzka

C. W szkółce o sadzonki dba,
by posadzić nowy las.
Zimą dokarmia zwierzęta
i o ptakach też pamięta.

Ewa Wierzchowska

D. To taki ptak z dużymi oczami.
W dzień śpi w dziupli,
a poluje nocami.

Ewa Wierzchowska

Pionowo

E. Czerwone, słodkie, pachnące,
znajdziesz je na leśnej łące.

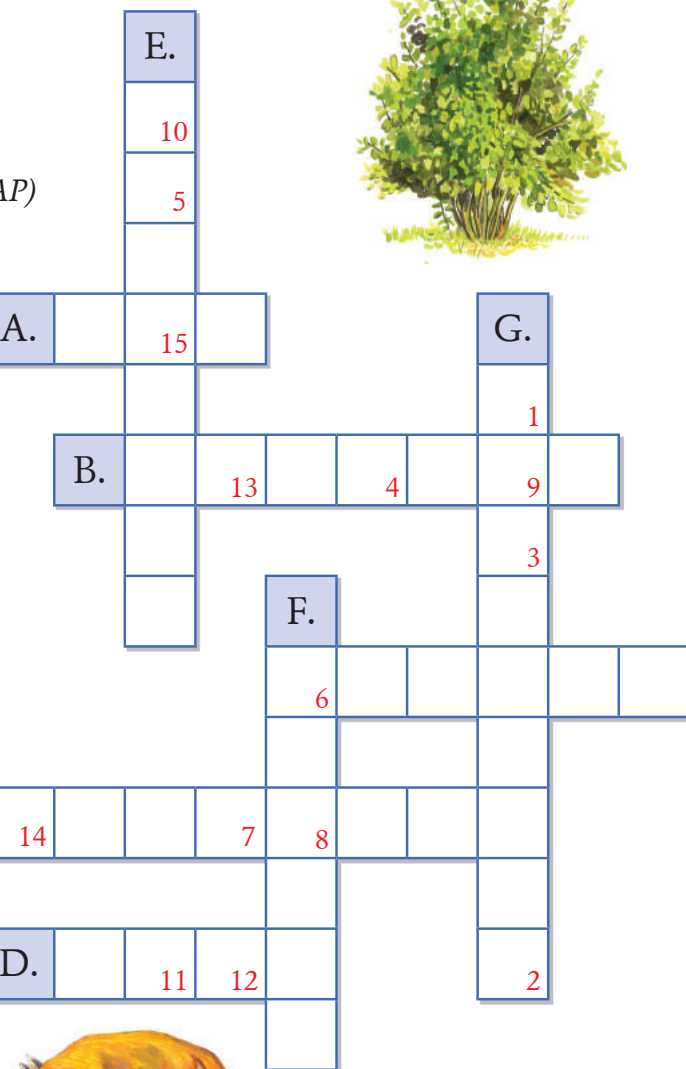
Katarzyna Grodzka

F. Wolno pełźnie po lesie,
na grzbiecie domek niesie.
Grzyby to jego przysmaki,
Czy już wiesz – kto to taki?

Katarzyna Grodzka, Ewa Wierzchowska

G. Chcesz jeść moje orzechy,
to wypatruj mnie wiosną,
wtedy na mych gałęziach
żółte frędzelki rosą.

Katarzyna Grodzka

1	2	3		4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14	15

32. Małe co nieco

1. Dopisz brakujące wyrazy. Zwróć uwagę na znaki interpunkcyjne na końcu zdania.

do lasu.

do lasu?

do lasu!

2. Rozwiąż rebusy, a dowiesz się, co można robić z drewna.

~~JĄK~~

S = R

~~DAL~~

~~WRÓ~~

3. Ułóż po jednym zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym z wybranym wyrazem, który jest rozwiązaniem rebusu.

4. Wpisz brakujące litery do wyrazów związanych z lasem.

b___oza ___wierk b___k o___ech ja___ębina
pie___ m___omor g___ybnia t___on ___ci___łka
g___yb mr___wka ___aba sł___j szk___łka
d___ewo k___ew me___ b___r dr___ka
s___jka w___os ___oładź ko___eń k___k___łka
r___no le___ne r___da wiewi___rka ___łta k___rka

5. Przepisz odpowiednio wyrazy.

Wyrazy z **u**:

Wyrazy z **ó** niewymiennym:

Wyrazy z **ó** wymiennym:

Wyrazy z **rz** po spółgłoskach:

Wyrazy z **rz** niewymiennym:

Wyrazy z **ź**:

Wyrazy z **ch**:

33. Do czego służy magnes?

1. Wykonaj doświadczenia i opisz wyniki obserwacji. Uzupełnij zdania.

I. Zbieracz igieł

Przygotuj: magnes, dużo szpilek.

Wykonanie: Trzymaj magnes nad szpilkami.

Co się stało?

Jeśli w klasie używacie r_{óż}nych magnes_{ów}, to zaobserwujcie r_{óż}nice w przyciąganiu szpilek.

Dlaczego?

To z jaką siłą magnes p_{ry}ciąga p_{re}dmoty zależ_ey od jego wielkości i k_{ró}tałtu. Jeśli mamy dwa magnesy, które mają taki sam k_{ró}tałt, to silniej będzie p_{ry}ciągał ten, który jest cię_ższy.

II. Podwodny magnes

Przygotuj: magnes, spinacz lub agrafkę, szklankę napełnioną wodą.

Wykonanie:

1. Wrzuć spinacz do szklanki z wodą.
2. Przyłóż magnes do zewnętrznej ściany szklanki w miejscu, gdzie znajduje się spinacz.
3. Poruszaj magnesem w górę wzdłuż ściany szklanki.

Co się stało?

Dlaczego?

Siła p_{ry}ciągania magnesu działa tak_{że} p_{rzez} szkło i wodę.

III. Ukryte siły

Przygotuj: magnes, spinacze biurowe, grubą rękawiczkę wełnianą, jedwabną chustkę, gazetę.

Wykonanie:

1. Magnes owiń wełnianą rękawiczką, a następnie zbliż go do spinaczy.
2. Owiń magnes jedwabną chustką, a potem papierem i powtórz próbę.

Co się stało?

Dlaczego?

(przenika/nie przenika)

Siła magnetyczna _____ przez grube warstwy materiału.

2. Napisz zaprzeczenia do podanych czasowników.

przyciąga – **nie** przyciąga

powtarzaj – **nie** powtarzaj

pocieraj – _____

patrz – _____

owiń – _____

zbliż – _____

przyczepiają się – _____

odpychają się – _____

3. Namagnesuj igłę. Opisz wyniki obserwacji. Uzupełnij zdania.

Przygotuj: dużo igieł, magnes.

Wykonanie:

1. Zbliż jedną igłę do pozostałych igieł.

Co się stało?

2. Kilka razy potrzyj igłę końcem magnesu.

3. Następnie zbliż tę igłę do pozostałych igieł.

Co się stało?

Dlaczego?

magnes • namagnesowana • magnes

Wskutek pocierania o _____ igła została _____,

to znaczy, że teraz igła zachowuje się jak _____.

4. Przygotuj inne metalowe przedmioty, na przykład, łyżki, klucze, monety, kapsle itp. Sprawdź i napisz w zeszycie, które z nich można namagnesować.

34. Powietrzna magia

1. Wykonaj doświadczenia i opisz wyniki obserwacji. Uzupełnij zdania.

I. Co znajduje się w pustej butelce?

Przygotuj: miskę lub wiaderko z wodą, butelkę.

Wykonanie:

1. Pustą butelkę, odwróconą szyjką na dół, zanurz w wodzie.

Co się stało?

2. Pustą butelkę zanurz w wodzie, ale pod pewnym kątem.

Co się stało?

Dlaczego?

Butelka wypełniona jest powietrzem. Powietrze jest gazem, którego nie widać gołym okiem. Przy pierwszym zanurzeniu woda nie dostała się do butelki, bo wypełniało ją powietrze. Przy drugim zanurzeniu powietrze zostało wyparte przez wodę. Bąbelki w wodzie to właśnie pęcherzyki powietrza.

II. Czy szklanka jest pusta?

Przygotuj: szklankę, mały drewniany klocek, miseczkę z wodą.

Wykonanie:

1. Wrzuć klocek do miski z wodą.

2. Odwróć szklankę do góry dnem i nakryj nią pływający klocek.

Co się stało?

Dlaczego?

Do szklanki przedostaje się niewiele wody, ponieważ w szklance jest powietrze.

III. Ciężki balon

Przygotuj: 2 drewniane lub plastikowe kijki (długość około 15 cm i 30 cm), 2 balony tej samej wielkości, 2 kubki tej samej wielkości, taśmę klejącą, mazak, linijkę.

Wykonanie:

1. Za pomocą linijki i mazaka zaznacz środek obu kijków.
2. Do każdego końca dłuższego kijka przymocuj taśmą klejącą po jednym nienadmuchanym balonie.
3. Krótszy kijek przymocuj taśmą klejącą do dna obu odwróconych kubków.
4. Dłuższy kijek z balonami połóż na środku krótszego kijka.

Co się stało?

5. Odwiąż jeden z balonów. Nadmuchaj go i ponownie przymocuj do długiego kijka. Ponownie połóż na środku krótszego kijka.

Co się stało?

Dlaczego?

Nadmuchany balon zawiera powietrze, które zwi__ksza jego ci__żar.

Tak wi__c powietrze też posiada swój__ wag__. Litr powietrza waży troch__ wi__cej niż 1 gram.

Stefania Elbanowska „Jak zadziwić przedszkolaka tym, co świeci, pływa, lata. Jesień”

2. Ułóż zdania z rozsypanki (wycinanka) i przyklej je.

35. Domowy barometr

1. Wykonaj doświadczenia i opisz wyniki obserwacji. Uzupełnij zdania.

I. Ściśnięte powietrze

Przygotuj: strzykawkę bez igły.

Wykonanie:

1. Pociągnij tłoczek i nabierz powietrze do strzykawki.
2. Otworek strzykawki zatkaj palcem i powoli dociskaj tłoczek.

Co się stało?

3. A teraz puść tłoczek, nie przestając zatykać otworu strzykawki.

Co się stało?

Dlaczego?

powietrze • puścimy • strzykawce • odepchnie

Powietrze w _____ przy zatkanym otworze stawia opór,

ale daje się trochę ścisnąć. Ściśnięte – sprężone _____

działa z dużą siłą. Gdy _____ tłoczek, ściśnięte powietrze

rozszerzy się – rozpręży i _____ tłoczek.

II. Dlaczego woda nie wylewa się ze szklanki odwróconej do góry dnem?

Przygotuj: szklankę z wodą, kartkę papieru.

Wykonanie:

1. Do szklanki nalej do pełna wody.
2. Szklankę z wodą nakryj kartką papieru.
3. Podtrzymując kartkę, odwróć szybkim ruchem szklankę do góry dnem (najlepiej nad umywalką).
4. Delikatnie odsuń rękę od kartki papieru.

Co się stało?

Dlaczego?

Woda działa swym ciężarem na kartkę papieru. Co więc podtrzymuje kartkę od dołu? Na kartkę papieru ciśnienie od dołu powietrza, i to tak mocno, że nie pozwala oderwać się kartce od szklanki. Ta siła powietrza działająca na kartkę nazywana jest ciśnieniem atmosferycznym.

Stefania Elbanowska „Jak zadziwić przedszkolaka tym, co świeci, pływa, lata. Jesień”

2. Wpisz brakujące zmiękczenia. Napisz w zeszycie zdania z tymi wyrazami.

ciśnienie ____śnienie ci____nienie ciś____enie ciśnie____e
ściśnięte ____ciśnięte ś____śnięte ści____nięte

3. Dopisz zakończenia wyrazów tak, aby były w nich zmiękczenia.

odwró____ odsu____ oderwa____
ścisną____ nala____ przytrzyma____

36. Jasne jak światło

1. Wykonaj doświadczenia i opisz wyniki obserwacji. Uzupełnij zdania.

I. Kolory światła

Przygotuj: kartkę papieru, szklankę do połowy napełnioną wodą.

Wykonanie:

1. Papier połóż na podłodze w nasłonecznionym miejscu.
2. Weź szklankę z wodą i potrzymaj ją tak, aby była bezpośrednio oświetlona światłem słonecznym, 7–10 cm nad papierem.

Co się stało?

Dlaczego? _____

składa się • sprawić • ma • będą
może powodować załamanie

Przejrzyste światło _____ białawy odcień, ale w rzeczywistości

_____ z fal o różnych długościach i w związku z tym różnych

kolorach. Szklanka wody _____

światła i _____, że _____ widoczne te kolory.

Jakie kolory światła udało ci się zaobserwować?

II. Błękit nieba

Przygotuj: szklankę pełną wody, latarkę, mleko.

Wykonanie:

1. Do szklanki z wodą wlej kilka kropel mleka, aby woda zrobiła się mętna.
2. Włącz latarkę, umieść ją pionowo nad szklanką, a promień światła skieruj na powierzchnię wody. Zwróć uwagę na zabarwienie wody.

Co się stało?

3. Następnie połóż latarkę za szklanką, a promień światła skieruj na ściankę szklanki od jej zewnętrznej strony.
4. Ponownie zwróć uwagę na kolor wody.

Co się stało?

Dlaczego?

Woda zmącona przez mleko różnie załamuje kolory __wiatła. __wiatło Słońca rozpraszane jest przez cząsteczki powietrza tak samo jak __wiatło latarki przez kropelki tłuszczu mleka w szklance.

- 2.** Uzupełnij nazwy kolorów. Dopisz rzeczowniki, które pasują do przymiotników.

r_____owe	_____elone
_____ebieskie	_____łte

37. Zachować w pamięci

1. Wybierz jedno z podanych zdań i napisz w zeszycie, jak je rozumiesz.

„Człowiek żyje tak długo, jak długo trwa pamięć o nim”.
Julian Tuwim

„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...”
Ks. Jan Twardowski

2. Uzupełnij tekst o Świącie Zmarłych. Możesz wykorzystać wyrazy z ramki.

chryzantem • wspomnień • kupić • cmentarze • pamięć
odmówić • groby • zadumy • znicze • zapalić • żyje
hołd • czasie • ocalić • trwa • sercach

W Świąto Zmarłych odwiedzamy _____, porządkujemy _____,
kupujemy wiązanki _____ i zapalamy _____.

Ale czy wystarczy tylko _____ kwiaty, _____ znicze
i _____ modlitwę?

Jest to przecież okazja do _____, do przemyśleń o mijającym
_____. Świąto Zmarłych jest zachętą do _____.

Należy pielęgnować _____ o zmarłych i składać im należny
_____. Możemy _____ pamięć o tych,

którzy odeszli. Możemy zachować ich w swoich _____

i w swoich myślach. Człowiek _____ tak długo, jak długo _____

pamięć o nim.

38. Poznajemy inne zwyczaje

1. Przeczytaj tekst (podręcznik, część 2., strona 5.). Zaznacz poprawne odpowiedzi. Może być ich więcej niż jedna. Napisz hasło w zeszyte.

1. Święto Halloween jest obchodzone:

A. 31 października.

B. 1 listopada.

C. 2 listopada.

LI

WE

PA

2. Tradycję Halloween zapoczątkowali:

A. Amerykanie.

B. Celtowie.

C. Niemcy.

DWA

STO

RAZ

3. W tradycji Celtów 31 października obchodzono:

A. pożegnanie lata.

B. powitanie zimy.

C. święto zmarłych.

PA

DO

WE

4. Irlandzcy chłopcy chodzili w Halloween z:

A. kalarepą.

B. ogórkiem.

C. dynią.

CI

BO

ŚWIĘ

5. Na Słowacji w Zaduszki na stole zostawiano:

A. dynię.

B. chleb.

C. mleko.

TA

TO

MA

6. Aby odegnać złe duchy, Brytyjczycy:

A. zapalali świece.

B. wrzucali do ogniska ziarna pszenicy.

C. wrzucali do ogniska warzywa i orzechy.

MAB

TON

ZMAR

7. W Niemczech rolnicy:

A. łamali pierwszą wiązkę siana.

B. stawiali w kącie snop zboża.

C. palili ogniska na wzgórzach.

ŁYCH

ŁYŻ

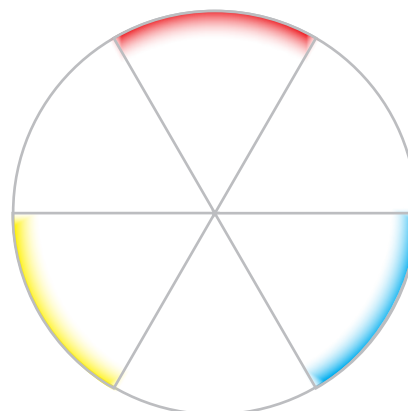
KA

39. Jesień złota – jesień słotna

1. Dokończ kolorowanie trzech części koła barw. Napisz nazwy kolorów.

Barwy główne (podstawowe)

Barwy pochodne

2. Przygotuj farby. Na kartce z bloku rysunkowego zmieszaj ze sobą po dwie barwy główne. Otrzymasz w ten sposób barwy pochodne. Napisz ich nazwy.

3. Uzupelnij opis doświadczenia i dokończ kolorowanie koła barw.

Barwy pochodne uzyskujemy, łącząc ze sobą barwy główne. Gdy połączymy:

- żółtą z _____ – otrzymamy _____
- czerwoną z _____ – otrzymamy _____
- żółtą z _____ – otrzymamy _____

4. Popatrz na wykonane koło barw. Napisz nazwy kolorów, które znajdują się naprzeciwko siebie.

czerwony – _____

żółty – _____

niebieski – _____

Kolory leżące naprzeciw siebie na kole barw to kolory kontrastowe.

40. Co się dzieje w przyrodzie?

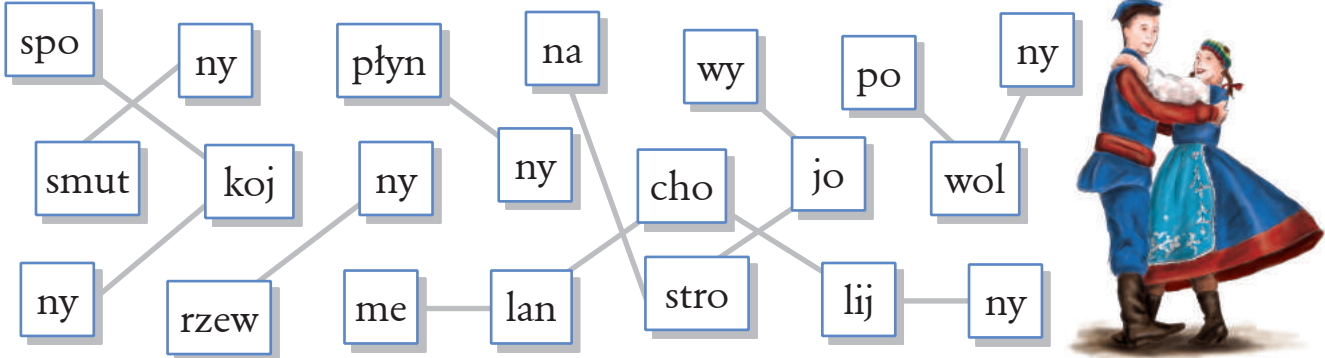
1. Wpisz nazwy zwierząt występujących w opowiadaniu *Nie mam cza...* do tabelki. Dopisz nazwy ptaków, które zostają u nas na zimę. Napisz kilka własnych przykładów.

Nazwy ssaków	Nazwy ptaków	Nazwy owadów

Otocz pętlami w odpowiednich kolorach nazwy zwierząt, które:

- robią zapasy na zimę;
- nie robią zapasów na zimę, zapadają w sen zimowy;
- nie robią zapasów na zimę, nie zapadają w sen zimowy.

2. Wysłuchaj utworu Henryka Wieniawskiego *Kujawiak*.
Odczytaj z płataninki sylabowej przymiotniki określające charakter tego utworu i uzupełnij nimi zdanie.

Kujawiak to taniec _____

41. Obserwacja pogody

1. Wstaw brakujące litery. Połącz ze sobą odpowiednie wyrazy określające jesienną pogodę i przepisz je do zeszytu. Napisz z nimi kilka zdań.

b[] [] a wiatr p[] łnocny za[] mu[] enie d[] [] e p[] elotne
poł[] dniowy gwałtowna za[] odni opady ws[] odni

2. Z podanych sylab utwórz nazwy przyrządów meteorologicznych i napisz je.

metr de metr ba wia mierz
tro SZCZO ro mierz ter

3. Narysuj tabelę według wzoru. Zapisuj w niej wszystkie pomiary meteorologiczne, które wykonasz.

Data	Godzina	Wyniki pomiarów			
		Opady (mm)	Temperatura	Kierunek wiatru	Ciśnienie

42. Szukamy miejsc pamięci

1. Napisz rozwiązania rebusów. Jak rozumiesz odgadnięte hasła?

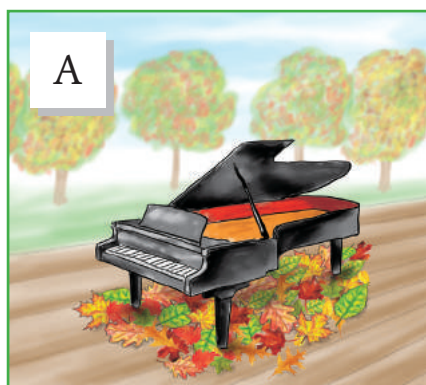
LU 10 ~~SIĘĆ~~ ~~K~~ CZ = DZI ~~D~~

K = ZG ~~S~~ CZKA = N KŁ = L

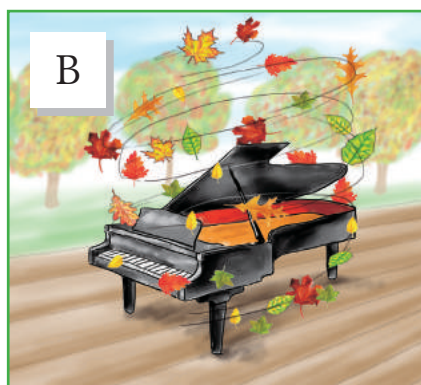
NIG ~~NIA~~ ~~SER~~ REK = JNY

ANEK = Ę J

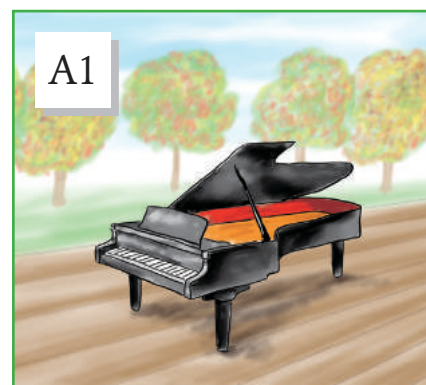
2. Obejrzyj ilustracje, przeczytaj podpisy i powiedz, jak zbudowana jest *Pieśń jesienna* Piotra Czajkowskiego. Dokończ ilustrację do trzeciej części tego utworu.

Część pierwsza: spokojna, wolna, melancholijna.

Część druga: pogodna, utrzymana w charakterze walca.

Część trzecia: wolna, podobna charakterem do części pierwszej, z rozbudowanym i wyciszonym zakończeniem.

43. Czasy niewoli

1. Odszukaj w tekście *Dziadek opowiada* (podręcznik część 2., strona 15.) wiersz Władysława Bełzy i wpisz brakujące wyrazy. Podkreśl wyrazy **Polska** i **polski**. Pamiętaj o znakach przestankowych.

– Kto ty _____ – Czym _____
– _____ mały. – Mą _____
– Jaki _____ – Czym _____
– _____ – Krwią i _____
– Gdzie _____ – Czy ją kochasz?
– Między swemi. – Kocham szczerze.
– W jakim _____ – A w co wierzysz?
– W _____ – W Polskę wierzę.

2. Wpisz wyrazy **Polska** lub **polski** w odpowiedniej formie. Pamiętaj o pisowni wielką lub małą literą.

➞ Moja ojczyzna to _____.
➞ W _____ posługujemy się językiem _____.
➞ Czy cudzoziemcom podobają się _____ zwyczaje?
➞ Ucz się pilnie _____ historii!
➞ Jakie miasto jest stolicą _____?
➞ Wisła to najdłuższa _____ rzeka.
➞ Lubię czytać książki _____ autorów.
➞ Dlaczego warto przyjechać do _____ na wakacje?

3. Uzupełnij zdania.

Nazwy państw i ich mieszkańców piszemy _____ literą,
np.: w Polsce, o _____, nad _____,
jestem _____, jesteśmy _____.

Przymiotniki utworzone od nazw państw piszemy _____ literą,
np.: język _____, _____ historia,
_____ hymn, _____ zwyczaje.

4. Przeczytaj zdania z ćwiczenia 2. i pokoloruj strzałki według wzoru:

Zdanie oznajmujące

Zdanie pytające

Zdanie rozkazujące lub wykrzyknikowe

Wypisz z tekstu *Dziadek opowiada* przykłady takich zdań.

44. Wspomnienia dziadka

1. Podkreśl wyrazy należące do rodziny wyrazu **powstanie**.

wolność

powstanie

powstaniowy

niepodległość

powstańcy

powstaniec

walka

powstańcza

powstać

zbuntować się

powstańczy

2. Uzupełnij wyrażenia i zdania odpowiednimi wyrazami z ćwiczenia 1.

W Krakowie wybuchło _____

_____ zostało stłumione.

_____ chwycili za broń.

To zapomniana mogiła _____

Oddział _____ walczył bohatersko.

3. Historycy, mówiąc o czasach niewoli, często używają słów: powstanie, zaborca, legiony. Połącz pasujące do siebie części zdań, a dowiesz się, co znaczą te wyrazy. Przepisz utworzone zdania do zeszytu.

Historyk to uczyony zajmujący się przeszłością, badacz dziejów,
autor dzieł historycznych.

Powstanie to

oddział wojsk złożony z ochotników.

Zaborca to

walka o wyzwolenie się spod panowania obcego państwa.

Legion to

państwo, które zagarnia terytorium innego kraju.

45. Święto Niepodległości

1. Podkreśl przysłówki (jak?). Przepisz kolejno znajdujące się obok nich wyrazy i odczytaj hasło. Napisz je i dokończ zdanie.

szybko – Polska
szybki – Ojczyzna
wielkie – wolna
dużo – odzyskała
miło – niepodległość
walczy – 3 maja
powoli – 11 listopada

chętnie – 1918 roku
wolność – 1791 roku
niedbale – po 123
ochoczo – latach
niepodległość – wolność
zaciekle – niewoli

W tym roku obchodzimy _____
_____ rocznicę tego ważnego dla Polaków wydarzenia.

46. Walczyli nie tylko bronią

1. Rozszyfruj i napisz nazwiska zasłużonych Polaków. Poszukaj informacji na ich temat i zapisz je w zeszycie.

	1	2	3	4	5	6	7	8
A	A	B	C	D	E	F	G	H
B	I	J	K	L	Ł	M	N	O
C	P	R	S	T	U	W	Y	Z

A6	C2	C7	A4	A5	C2	C7	B3		A3	A8	B8	C1	B1	B7

A1	A4	A1	B6		B6	B1	A3	B3	B1	A5	C6	B1	A3	C8

B2	A1	B7		B6	A1	C4	A5	B2	B3	B8

2. Wpisz brakujące litery i napisz w zeszycie zdania w liczbie mnogiej według wzoru.

Wzór: Malarz maluje. Malarze malują.

Pisa___ pisze.

Rzeźbia___ rzeźbi.

Kompozytor kompon___.

Na___ kowiec bada.

___ ołnie___ walczy.

Wynalą___ ca odkrywa.

3. Przedstaw za pomocą światła latarki charakter dwóch utworów fortepianowych: *Etudy Rewolucyjnej* Fryderyka Chopina i *Pieśni jesiennej* Piotra Czajkowskiego. Który z wymienionych utworów zinterpretowały dzieci na zdjęciu? Napisz jego tytuł.

4. Wybierz z ramki przymiotniki określające charakter obu utworów i napisz je w odpowiedniej kolumnie. Dopisz po jednym własnym określeniu.

melancholijny • burzliwy • smutny • spokojny • nastrojowy
 patriotyczny • podniosły • rewolucyjny • liryczny • groźny

Etuda Rewolucyjna

Pieśń jesienna

47. Symbole Polski

1. Sprawdź swoją wiedzę o Polsce i uzupełnij zdania.
Pomoże ci w tym mapa.

Moją ojczyzną jest _____

Jej godło to _____

Polska flaga jest _____

Hymn naszego kraju to _____

Państwami sąsiadującymi z Polską są:

od północy _____

od wschodu _____

od południa _____

od zachodu _____

Na północy Polski znajduje się _____

a na południu _____

Pierwszą stolicą Polski było _____, a drugą był _____

Obecnie stolicą jest _____, przez którą przepływa

_____ – najdłuższa polska rzeka.

Inne duże rzeki naszego kraju to: _____

Większe miasta: _____

Moja miejscowość to _____

Leży ona w województwie _____

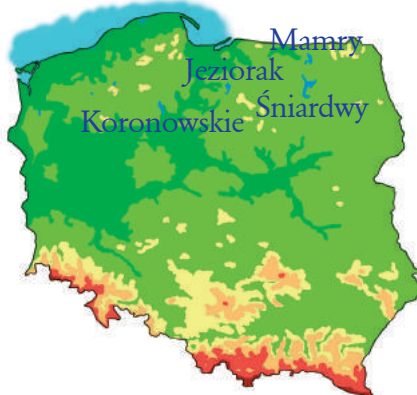
2. Wskaż na ściennej mapie Polski góry, rzeki, miasta, jeziora i morze. Następnie przyjrzyj się mapkom i dokończ podpisy.

To mapa

To

– stolica

To polskie

To

To

To

48. Wierzyć w siebie

1. Wpisz litery, których brakuje w podanych wyrazach. Następnie napisz inną formę wyrazu lub wyraz pokrewny tłumaczący jego pisownię.

wie____yć, bo _____

mie____yć, bo _____

szcze____e, bo _____

obda____yć, bo _____

o____eł, bo _____

two____yć, bo _____

2. Wpisz do podanych wyrazów odpowiednie litery. Napisz zdania z trzema wybranymi wyrazami.

wie□yć uwie□yć zawie□yć wie□ący niewie□ący

wie□ę wie□ysz wie□y wie□ymy wie□ycie wie□ą

3. Wpisz litery, których brakuje i postaw na końcu zdań odpowiednie znaki przestankowe. Przepisz zdania do zeszytu.

• Rodzice byli za□wyceni i cieszyli się wraz ze mną

• Kto wyl□dował na ze□ycie □iotrka

• P□ybyłem z planety Pomogocja

• Dostałem sz□stkę – wyk□ykn□łem do mamy

• □cz się dob□e

• Czy mi pomo□esz

49. Ważna cecha – szacunek

1. Okienka z przymiotnikami pokoloruj na **zielono**, a okienka z przysłówkami pokoloruj na **pomarańczowo**. Napisz wyrazy w odpowiednich liniaturach.

niemile

doskonała

leniwe

nagle

senne

niemiły

doskonale

mgliste

sennie

mgliście

leniwie

nagła

Przymiotniki:

Przysłówki:

2. Napisz odpowiedź na pytanie.

Kogo lub co szanujesz?

Szanuję

3. Uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami z rodziny wyrazu „szacunek”. Wyjaśnij, jak rozumiesz te powiedzenia.

Każdy _____ człowieka, który czyni, co przyrzeka.

Trzeba tak żyć, żeby można było mieć _____ dla samego siebie.

Maksim Gorki

Szanuj, a będziesz _____.

_____ oznacza siłę, a pogarda to znak słabości.

50. Dobrze jest mieć zainteresowania

1. Rozwiąż rebusy. Jak rozumiesz te powiedzenia?

S = K

~~100~~

P = PY

~~SŁO~~

~~WIEL~~

ZI

LE

S = J

K

~~ŻYC~~

~~300~~

~~STA~~

W = R

KO = S

Ć

M = J

K = Z

U = Ż

Z

OT = IĆ

K = G

~~LADA~~

JKO = Ś

K

~~ŻYC~~

~~DY~~

~~RTY~~

O = U

CZKA = GO

~~1~~

EDE = A

~~KO~~

~~ŁA~~

U

ECZ = AŁ

2. Jakie znasz jeszcze powiedzenia związane z nauką? Napisz jedno z nich.

51. Nie odkładaj na jutro

1. Odczytaj i napisz kilka cech, które wyróżniały Ewę, bohaterkę opowiadania *Zmienić siebie*.

przy-ja-ciel-ska-mi-ła-ko-le-żeń-ska-do-bra-spra-wie-dli-wa
ucz-ci-wa-tros-kli-wa-ser-de-czna-pil-na-pra-co-wi-ta
pra-wdo-mów-na-sys-te-ma-tycz-na-szcze-ra-mą-dra-od-waż-na

Ewa była:

2. Do podanych powiedzeń o przyjaźni dopisz odpowiednie wyrazy z ramki.

starego • przyjaciółmi • umiera • skarb • w biedzie

Kto znalazł przyjaciela, _____ znalazł.

Dla przyjaciela nowego nie opuszczaj _____.

Prawdziwych przyjaciół poznajemy _____.

Przyjaźń szczerą nie _____.

Przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi _____.

3. Pokoloruj różne formy wyrazu **przyjacieli**. Z pozostałych liter utwórz powiedzenia o odwadze. Napisz je i wyjaśnij krótko, jak je rozumiesz.

do**p**rzyjaciół**k**a**o**d**w**aż**n**ych**p**rzyjaciół**k**a
świ**a**t**p**rzyjaciół**k**a**n**ale**ży**przyjaciół**k**a

przyjaciele odwaga przyjaciele sił przyjaciele wymaga

dobro przyjacielki odwaga, przyjacielki ale przyjacielki
żeby przyjacielki była przyjacielki mądra

przyjaciel odwaga przyjaciel duży przyjaciel
pomaga przyjaciel

przyjaciel odważny przyjaciel nie przyjaciel kłamie

4. Do podanych czasowników dopisz przeczenia według wzoru.

odkłada — nie odkłada

pamiętamy —

kłamie —

przyjaźni się —

opowiada —

przyznał się —

oddaje —

zapomnieli —

zgubił —

przepisuje —

powiem —

bał się —

52. Jeden, który się czasem boi

1. Otocz pętlą zachowania, które kojarzą ci się z odwagą.

pomoc innym sprzeciwianie się przemocy mówienie prawdy

odmowa, gdy ktoś namawia do złego informowanie o zagrożeniu

zmuszanie kolegów do uległości kierowanie się własnym zdaniem

zrobienie czegoś niebezpiecznego

rezygnowanie z przyjemności dla drugiego człowieka

sprawiedliwe ocenianie kierowanie się rozsądkiem

2. Wpisz odpowiednie litery i uzupełnij zasadę ortograficzną.
Wybierz trzy wyrazy i napisz z nimi zdania.

- odwa□ a – odwa□ ny, odwa□ ne, odwa□ ni, odwa□ yć się
- uwa□ a – uwa□ na, uwa□ ni, uwa□ ne, uwa□ ać
- powa□ a – powa□ ne, powa□ na, powa□ ny
- mo□ ę – mo□ e, mo□ na, mo□ emy

 Piszemy wtedy, gdy w innych formach tego samego wyrazu
lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na literę .

53. To nie takie straszne

1. Połącz liniami w różnych kolorach pary wyrazów, a dowiesz się, kiedy piszemy **ż**. Przepisz te pary. Podkreśl litery, na które wymienia się **ż**.

zagro ż enie	pieni ą dz	wę ż szy	odwaga
kazać	wąski	ka ż ę	gro ż ny
odwa ż ny		pieni ą żek	

odwa**ż**ny

— odwaga

_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____
_____	—	_____

2. Wpisz brakujące litery i dokończ zasadę ortograficzną.

- łody___ka, bo łody___a **ż** na **g**
- obra___ać się, bo obra___a ___ na ___
- gro___ę, bo gro___ny ___ na ___
- ksią___ę, bo księ___two ___ na ___
- pieni**ą**___ek, bo pieni**ą**___e ___ na ___

 Piszemy , gdy w formach tego samego wyrazu
lub w wyrazach pokrewnych wymienia się na .

3. Dokończ porównania, wpisując nazwy zwierząt zawierające literę **ż**.

Wlec się jak _____ Być wysoki jak _____

54. Odwaga cywilna

1. Dopisz przymiotniki o przeciwnym znaczeniu. Napisz rzeczowniki pasujące do wpisanych wyrazów.

zwykła	—	niezwykła	—	dziewczynka
widzialny	—		—	
stary	—		—	
niska	—		—	
wysoki	—		—	
grzeczni	—		—	

2. Wybierz odpowiedni czasownik z ramki i uzupełnij nim zdanie.

Zosia _____ własnego smoka. miała — nie miała

Nikt _____ o smoku Zosi. wiedział — nie wiedział

Zosia i smok _____ na plac zabaw. poszli — nie poszli

Plac zabaw _____ nowy i piękny. był — nie był

Pewnego dnia _____ starsi chłopcy. przyszli — nie przyszli

Jeśli zniszczą wieżyczkę, _____ już ładna i przytulna. będzie — nie będzie

Ale przecież Zosia sama _____ tych chłopców! wygoni — nie wygoni

A jednak chłopcy _____ odważnej Zosi! przestraszyli się — nie przestraszyli się

3. Co powinieneś zrobić, gdy widzisz, że ktoś niewłaściwie się zachowuje? Dokończ zdania, korzystając z podanych propozycji, lub dopisz własne.

wołaj głośno o pomoc.

powiedz im, żeby przestali.

szybko powiadom o tym dorosłych.

spróbuj jej udzielić lub poproś o pomoc kogoś starszego.

Gdy koledzy coś niszczą, to _____

Jeśli komuś potrzebna jest pomoc, to _____

Jeśli ktoś chce zrobić ci krzywdę, to _____

Gdy widzisz, że koledzy z klasy komuś dokuczają, to _____

4. Musisz pamiętać, że nie zawsze odważne zachowanie jest bezpieczne. Dopisz do podanych czasowników częśćkę **nie**. Porozmawiajcie w klasie, dlaczego w opisanych sytuacjach należy zachować ostrożność.

! _____
_____ wpuszczaj nieznajomego do domu, gdy jesteś sam, nawet wtedy,
_____ gdy prosi cię o pomoc.

! _____
_____ wsiadaj z nieznajomymi do samochodu, nawet wtedy, gdy proszą
_____ o wskazanie znanego ci miejsca.

! _____
_____ daj się namówić do złego zachowania.

55. Jak się nazywasz?

1. Napisz swoje imię. Wymyśl nazwiska związane z podanymi informacjami według wzoru, np.: mądra — Mądryńska, piłka — Piłkarski.

- Imię _____
- Zdrobnienia tworzone od twojego imienia _____
- Miejsce urodzenia _____
- Twoja cecha _____
- Nazwa ulubionej czynności _____
- Nazwa wymarzonego zawodu _____
- Nazwisko utworzone od imienia twojego taty _____

2. Odgadnij i przepisz nazwiska dzieci.

The puzzle consists of a grid of letters and empty boxes. The letters are arranged as follows:

- Row 1:** i, [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty]
- Row 2:** k, [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty]
- Row 3:** W, s, b, ę, o, h, c, u, ż, o, i
- Row 4:** i, e, r, z, [empty], c, h, o, w, s, k
- Row 5:** W, r, ó, w, z, r, t, s, a, J
- Row 6:** a, k, s, b, l, e, w, s, [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty]
- Row 7:** [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty], [empty]

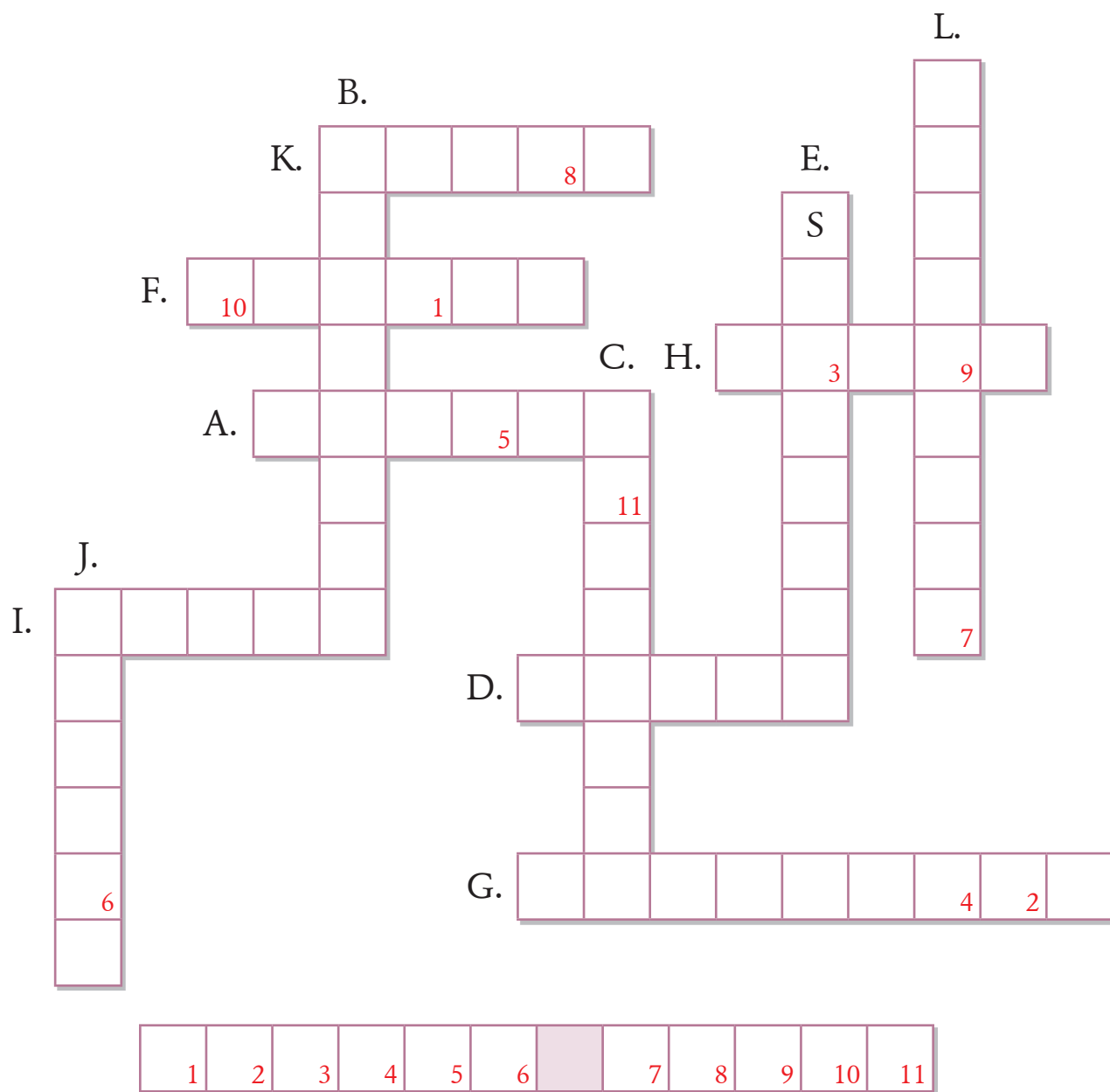
Connections to children:

- Dorota:** Connected to 'i' (Row 1, Col 1) and 'k' (Row 2, Col 1).
- Maria:** Connected to 'K' (Row 2, Col 10) and 'k' (Row 4, Col 10).
- Rafał:** Connected to 'W' (Row 3, Col 1) and 'a' (Row 6, Col 1).
- Mateusz:** Connected to 'J' (Row 5, Col 10) and 'a' (Row 7, Col 13).

56. Patronka górników

1. Rozwiąż krzyżówkę i napisz hasło. Wyjaśnij, co ono oznacza.

- A. Pracuje w kopalni.
B. Nazwa górniczego święta.
C. Miejsce, gdzie wydobywa się węgiel.
D. Region Polski, gdzie znajduje się największej kopalni.
E. Opiekuńczy duch kopalni.
F. Obecna nazwa kraju, w którym żyła święta Barbara.
G. Święta Barbara jest także ich patronką, chociaż pracują na statkach.
H. Ciągnie go lokomotywa.
I. Górnik zjeżdża nią do pracy.
J. Wydobywany w kopalni.
K. Oderwane kawały węgla.
L. Kolorowy na czapce górnika.

2. Zapisz nuty na pięciolinii od najniższej do najwyższej. Z liter obok nut odczytaj hasło. Napisz je poniżej w liniaturze.

3. Zagraj na flecie refren piosenki *W kopalni*.

Rytm	ta	ta ta ta	ta ta ta
	sol	la la la	sol sol sol

Rytm	ta ta ta	ta sza ta
	fa mi re	sol sol

Rytm	ta ta ta	ta ta ta
	la la la	sol sol sol

Rytm	ta ta ta	ta sza sza
	fa mi re	do ¹

57. Słone bogactwo

1. Wypisz z wiersza *Wieliczka* po kilka przykładów rzeczowników, czasowników i przymiotników.

Rzeczowniki:

Czasowniki:

Przymiotniki:

2. Uzupełnij instrukcję brakującymi literami i załóż hodowlę kryształków soli.

Aby wy[]odować kryształki soli, nale[]y p[]ygotować:

słoik, s[]l k[]chenną, włochatą wł[]czkę, oł[]wek.

Popro[] osobę dorosłą, aby nalała do słoika gor[]cej wody i dosypywała do niej tyle soli, aż przestanie się ona rozp[]szczać.

Następnie zawią[] kawałek wł[]czki na oł[]wku i wł[]ż ją do słoika. Koniec włóczki powinien być zan[]rzony w wodzie z solą.

Obserw[]j, kiedy pojawią się pierw[]e kryształki soli.

58. Kraina Mikołaja

1. Uporządkuj plan w postaci pytań. Opisz w zeszycie i narysuj postać Mikołaja.

- Skąd do nas przybywa? Co o nim myślisz? Jaki jest?
- Jak wygląda? W co jest ubrany? Czym podróżuje?
- Czym się zajmuje? 1. Kto to jest?

Pamiętaj o kropce przy liczbie, gdy oznacza ona kolejność.
1. – pierwsze pytanie, 2. – drugie zdanie, 10. – dziesiąty punkt.

2. Napisz słowami liczby oznaczające kolejność.

6. – szósty

24. –

58. –

3. Wpisz brakujące litery. Zaproponuj kolory do oznaczeń części mowy i pokoloruj odpowiednio pola z wyrazami na worku Mikołaja. Napisz w zeszycie trzy zdania. Użyj jak najwięcej wyrazów z worka.

- rzeczownik
- przymiotnik
- czasownik
- liczebnik

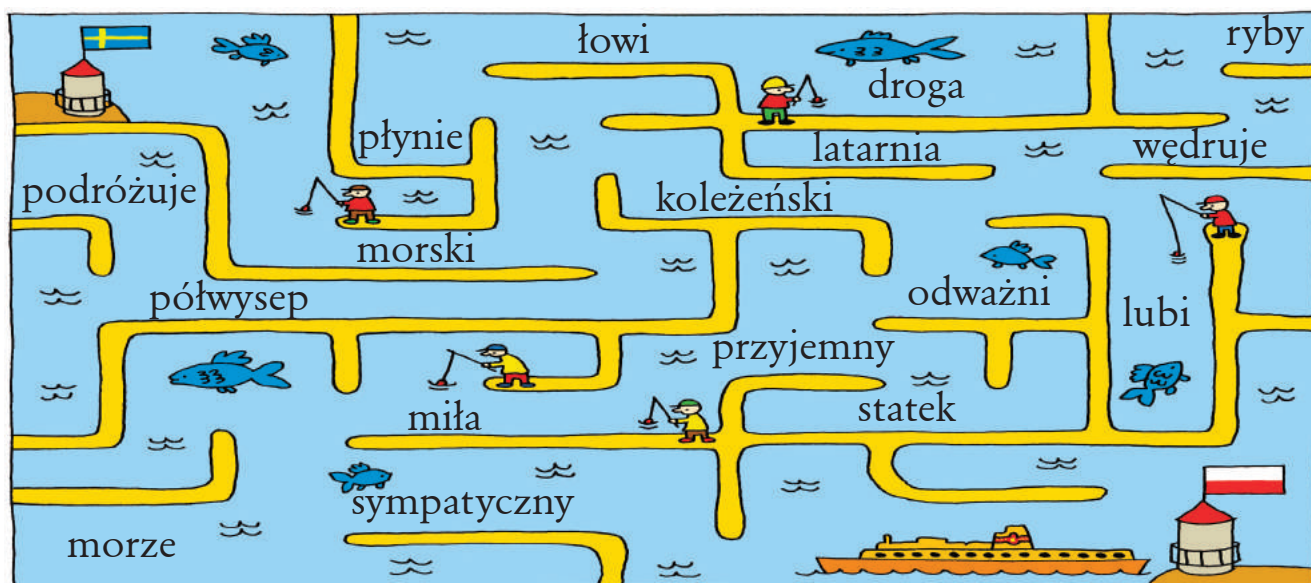
59. Szwecja – ojczyzna Nobla

1. Odszukaj w ciągu liter wyrazy podane w ramce i wykreśl je. Z pozostałych sylab ułóż wyrazy i napisz w zeszycie odpowiedź na pytanie, w jaki sposób można dotrzeć z Polski do Szwecji.

**SARENIFERMONOBELLOPIPPITEMSZTOKHOLM
ASTRIDLINDGRENPROSZWEDMEM**

Pippi • Sztokholm • Nobel • renifer • Szwed • Astrid Lindgren

2. Przepłyn do Szwecji przez morze drogą wyznaczoną przez przymiotniki. Napisz wszystkie wyrazy obok odpowiednich nazw części mowy.

Rzeczowniki morze, _____

Czasowniki lubi, _____

Przymiotniki przyjemny, _____

60. Polscy nobliści

1. Wytnij, ułóż i przyklej zdania z rozsypanki. Przepisz je do zeszytu.

2. Uporządkuj daty i przepisz w odpowiedniej kolejności nazwiska, a dowiesz się, w jakich dziedzinach Polacy otrzymali Nagrodę Nobla.

1996
Wisława Szymborska

1983
Lech Wałęsa

1.
1903, 1911
Maria Skłodowska-Curie

1980
Czesław Miłosz

1905
Henryk Sienkiewicz

1924
Władysław Reymont

1.

– w dziedzinie fizyki

– w dziedzinie literatury

– w dziedzinie chemii

– w dziedzinie literatury

– w dziedzinie literatury

– Pokojowa Nagroda Nobla

– w dziedzinie literatury

61. Małe co nieco

1. Zaznacz tym samym kolorem te same daty. Napisz w zeszycie trzema sposobami kilka dat z ćwiczenia 2.

6.12

6 I

6 grudnia

6.01

6 XII

6 stycznia

2. Sprawdź w kalendarzu, kto obchodzi imieniny w podane dni, i odpowiednio dopisz nazwę zwyczaju lub święta. Uzupełnij zdania.

• 25 listopada — _____ — katarzynki

• 30 listopada — _____

• 6 grudnia — _____

• 24 grudnia — _____

• 25 grudnia — _____

• 26 grudnia — _____

• 31 grudnia — _____

• 1 stycznia — _____

• _____ — moje imieniny

! Nazwy świąt piszemy _____

np. Wielkanoc, _____

! Nazwy obyczajów i zwyczajów piszemy _____

np. katarzynki, _____

62. O tym warto pamiętać

1. Wpisz brakujące litery. Znajdź w podręczniku i napisz wyrazy, które pasują do objaśnień.

- _____ (czyt. sawuar wiwr) – znajomo _____
zwyczaj _____ w, form towa _____ yskich i reguł g _____ ecznościowych.
- _____ (czyt. bą tą) – nienaganny spos _____ b bycia.
- _____ – spos _____ b bycia, za _____ owanie się.
- _____ – ogólnie p _____ yjęte formy i obyczaje
towa _____ yskie.

2. Sprawdź i napisz, w jakich godzinach wypada nam telefonować.

- Od poniedziałku do piątku telefonowanie rozpoczynamy od godziny i dzwoniemy najpóźniej do godziny .
- W niedziele i święta nie dzwoniemy przed godziną i po godzinie .

3. Ustalcie wspólnie, gdzie nie należy używać telefonu. Trzeba go wtedy wyłączyć lub wyciszyć. Odszyfruj nazwy tych miejsc i otocz je kolorową pętlą. Uzupełnij zdanie.

mod

rtaet

onik

łóicśok

tolomas

latipzs

anjyckel alas

acilu

ajcaruatser

Wyłącz telefon: _____

63. Przy rodzinnym stole

1. Poznaj kilka zasad kulturalnego zachowania się przy stole. Uzupełnij zdania czasownikami z ramki, nadając im odpowiednią formę.

rzucać • poczekać • zaprosić • siedzieć • wiercić
hałasować • nakładać • poprosić • mówić • mlaskać
używać • okazać • wybrzydzać • wstawać • jeść

- Nie _____ się na jedzenie jak głodny wilk.

- _____, aż gospodarz _____

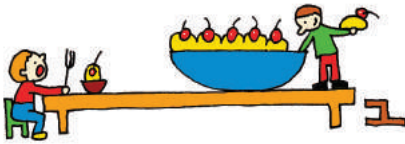
wszystkich do stołu.

- Przy stole _____ prosto, nie _____ się

i nie _____.

- Nie _____ na talerz dużej porcji.

- Zjedz to, co masz, a dopiero potem _____

_____ o dokładkę.

- Nie _____ z pełną buzią i nie _____.

- W trakcie posiłku _____

serwetki do wycierania buzi.

- Nie _____ niezadowolenia,

jeśli nie lubisz jakiejś potrawy.

- Nie _____.

- Nie _____ od stołu, kiedy inni

jeszcze _____.

64. Grzeczność od święta i na co dzień

1. Przeczytaj rady i przestrogi Agnieszki Frączek. Różnymi kolorami połącz każdy wierszyk z brakującym wyrazem. Wpisz odpowiednio wyrazy do logogryfu i odczytaj hasło.

1. Chcesz uprzykrzyć komuś życie?
To słuchawkę chwytaj w...
i wydzwaniał doń o świcie albo w nocy
dzwoń, dzwoń, dzwoń...
2. W każdej chwili trzymaj...,
– żegnaj się i witaj z klasą!
3. W autobusie, windzie, sklepie
wychodzących przepuść lepiej!
Tak wygodniej i...
A w dodatku dużo grzeczniej.
4. Gdy za wcześnie przyjdiesz w gości,
nie spodziewaj się...
5. Nie chcesz rozmówcy napędzić stracha?
To mu przed... ręką nie machaj!
6. Litość miej nad rozmówcami
– nie rozprawiaj...
7. Czy to tramwaj, czy... –
Nie zachowuj się jak łobuz!
8. Wiedz, że gdy do... wsiadasz,
to przywitać się wypada.
9. Nie wtykaj nosa w nie swoje sprawy
I nie rób sobie z... zabawy!
10. Chciałbyś dać komuś pół...?
To bardzo miłe, lecz zamiast z łapki
częstuj z pudełka lub z talerzyka.
Dobrze sprawdzona jest ta technika!
11. Niewiarygodnie często się...
że ktoś uśmiechem innych zaraża.
12. Chcesz zachwyków? Ochów? Achów?
To od... stroń zapachów!

dłoń

innych

bezpieczniej

fason

nosem

radości

autobus

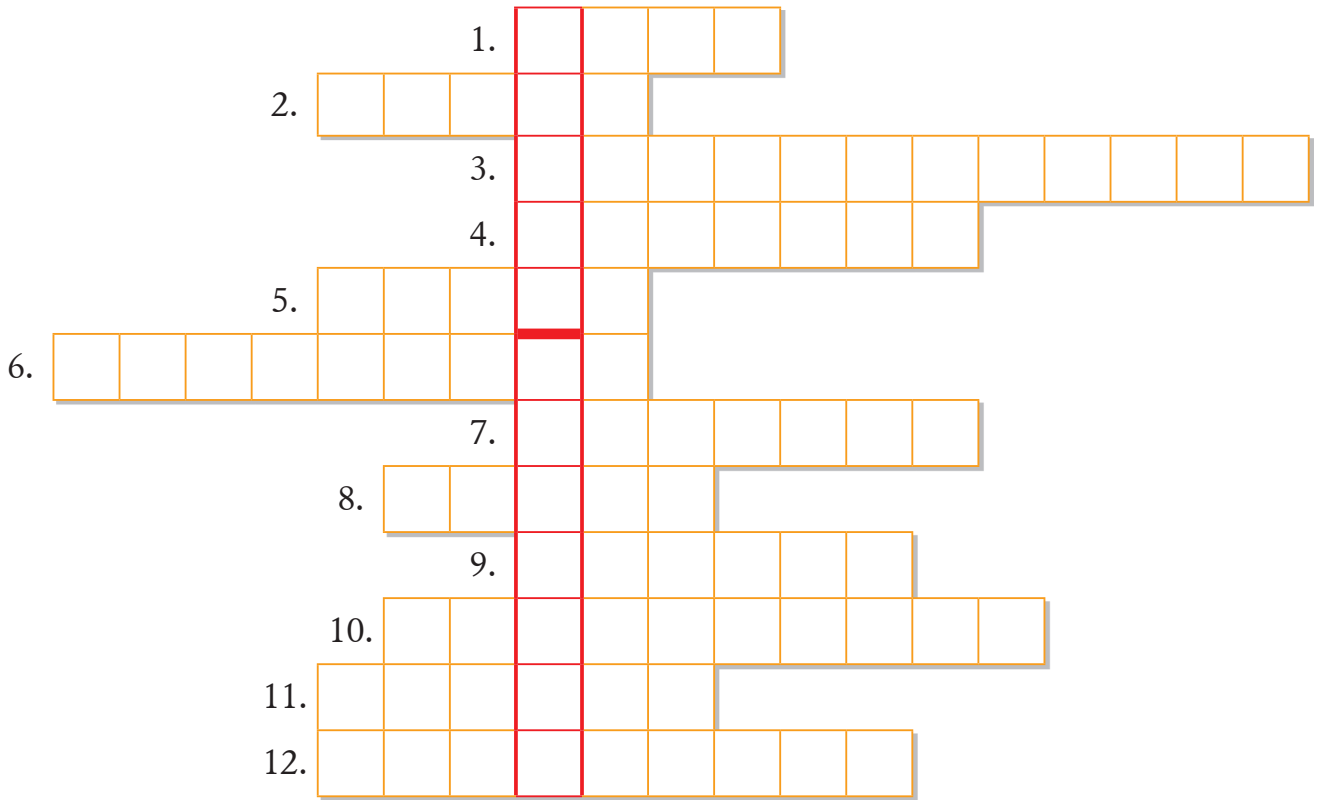
godzinami

windy

czekoladki

zdarza

brzydkich

2. Rozwiąż rebusy. Sprawdź, co oznaczają te wyrazy. Napisz zdania z odgadniętymi wyrazami.

65. Święta dla każdego

1. Ponumeruj wydarzenia z opowiadania *Niespodziewany gość* tak, by ułożyć je w odpowiedniej kolejności. Dopisz brakujące zdarzenia.

- Rozmowa Wojtka z Mikołajem.
- Wyjście Wojtka z psem Kaktusem na spacer.
- Dziwne zachowanie psa.
- Spuszczenie psa ze smyczy w parku.
- Spotkanie Wojtka z nieznanym.
- Zaproszenie Mikołaja na wigilijną kolację do swojego domu.

7.

8.

9.

2. Skreśl określenia, które nie dotyczą zwyczajów bożonarodzeniowych. Podkreśl te, które znalazły się w opowiadaniu *Niespodziewany gość*.

- Wigilia • wieczerza wigilijna • ozdoby choinkowe • pisanki
- prezenty pod choinką • dodatkowe miejsce przy stole • lanie wosku • opłatek • kolędy • palemka • koszyczek wielkanocny
- Mikołaj • aniołek • potrawy wigilijne • lany poniedziałek
- pasterka • święcenie pokarmów • kolędnicy

3. Ułóż zdania z rozsypanki wyrazowej znajdującej się w wycinance. Znajdź przepis na potrawę, której dotyczy opis. Gdzie można znaleźć taki przepis?

4. Wpisz w puste miejsca odpowiednie wyrazy.

- Wigilia • wigilia • wigilijne • Boże Narodzenie
- bożonarodzeniowych

Dzień przed Bożym Narodzeniem to _____

Dzień poprzedzający inny dzień, zwykle świąteczny, to _____

Poznajemy zwyczaje _____

_____ to święto obchodzone 25 i 26 grudnia.

Miły jest zwyczaj przesyłania _____

_____ życzeń.

5. Połącz kolorową kredką wyraz z jego wyjaśnieniem.

Wyczekiwać _____

Oczekiwać _____

Czekać na coś z nadzieją _____

Czekać długo i niecierpliwie _____

6. Napisz nazwy potraw wigilijnych, które znajdują się na stole w twoim domu.

66. Tradycje Bożego Narodzenia

1. Przeczytaj uważnie tekst i uzupełnij go wyrazami z ramki.

dzielenia się • opłatkiem • cienki • Muzeum • ozdoby
mąki • Kolorowe • Wigilię • szczęście • zwierzętom • głodu

Opłatek to _____ płatek ciasta upieczony z _____
_____ pszennej i wody. W Polsce od ponad dwustu lat istnieje piękny zwyczaj
_____ opłatkiem. Dawniej wierzono, że kto w _____
_____ podzieli się _____, przez cały rok nie zazna _____.
_____ opłatki należało zanieść _____, aby zapewnić
im zdrowie. Wykonane z opłatków _____ (świąty, wilijki)
miały zapewnić domowi dostatek i _____. Najstarszy polski opłatek
z 1712 roku znajduje się w _____ Etnograficznym w Krakowie.

2. Uzupełnij logogryf.

- A. Tradycyjna ozdoba z opłatka.
- B. Oczekiwany przez dzieci zimą.
- C. Daje na niebie znak do wieczery.
- D. Leży pod obrusem.
- E. Pieśń związana z Bożym Narodzeniem.
- F. Płoną w świeczniku.
- G. Przesyłamy i składamy.

A.

--	--	--	--	--

B.

--	--	--	--	--

C.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

D.

--	--	--	--	--

E.

--	--	--	--	--

F.

--	--	--	--	--

G.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

67. Radość wigilijnej nocy

1. Przepisz wyrazy należące do rodziny wyrazu gwiazda.

gwiazdagwiazdeczkagwizdekGwiazdkagwiaździsty
gwizdaćrozgwieźdzonegwiazdorgwiazdkowygwizd
gwiazdorskigwizdaniegwiazdozbiór

2. Uzupełnij brakujące litery w nazwach prezentów. Przepisz wyrazy do zeszytu.

68. Rozpoczynamy nowy rok

1. Uzupełnij „czarodziejskie słowa” brakującymi literami. Przepisz litery do ponumerowanych pól, wpisz datę i odczytaj hasło.

Ribbon 1 (blue): [] [] 1 E 2 U 3 J 4 E
 Ribbon 2 (red): M 16 [] 17 [] M I
 Ribbon 3 (yellow): D Z [] [] Ń [] [] B R 8
 Ribbon 4 (blue): [] R Z 5 [] [] S Z [] []
 Ribbon 5 (orange): 13 O [] 14 [] O 15 C
 Ribbon 6 (green): D O [] 9 [] D Z E 10 [] 11
 Ribbon 7 (purple): C 12 [] Ś Ć
 Ribbon 8 (yellow): C 18 [] S Z [] S [] E
 Ribbon 9 (green): [] 6 [] S 7 Z []

9	1	5	[]	3	6	14	12	8	4	11	18	1	[]	17
[]	[]	[]	L	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	Ó	[]
1	9	7	6	11	10	1	11	17	8	18	[]	13	10	1
[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	H	[]	[]	[]
9	10	15	9	8	16	2	0	[]	[]	14	15	2	3	[]
[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	!

2. Odczytaj z okienek, a następnie wypowiedz sylabami rytmicznymi i wyklaszcz rytm refrenu piosenki *Wesoły Nowy Roczek*.

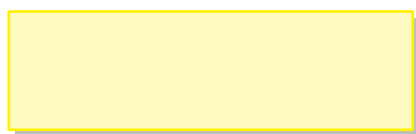
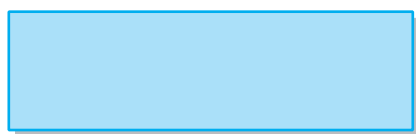
ti ti ta	ti ti ta	ti ti ti ti	ti ti sza
----------	----------	-------------	-----------

ti ti ti ti	ta ta	ti ti ti ti	ti ti sza
-------------	-------	-------------	-----------

ti ta ti	ti ta ti	ta ti ti	ti ti sza
----------	----------	----------	-----------

ti ti ti ti	ta ta	ti ti ti ti	ti ti sza
-------------	-------	-------------	-----------

3. Wpisz w kolorowe okienka odpowiednie sylaby rytmiczne z ćwiczenia 2. Zagraj te rytmy na instrumentach.

4. Dopasuj rytmy do sylab rytmicznych. Pokoloruj ramki z nutami kredką w odpowiednim kolorze.

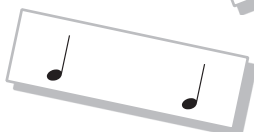
ti ta ti

ti ti ta

ta ta

ti ti ti ti

69. Co nam nowy rok przyniesie?

1. Zaprowadź dzieci do Nowego Roku. Przepisz litery, które spotkasz na swojej drodze. Odczytaj hasło.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Porozmawiajcie w klasie o tym, co oznacza hasło z ćwiczenia 1. Napisz inne znane ci przysłowia związane z nowym rokiem.

70. Opowieści naszych gór

1. Wpisz brakujące litery. Następnie odczytaj i napisz nazwy państw, wykreślając z ciągu liter wyraz **Karpaty**.

Karpaty to łańc[]ch g[]rski ciągnący się ł[]kiem przez terytoria
kilk[] państw.

**CZECHYKARPATYPOLSKAKARPATYSŁOWACJA
KARPATYWĘGRYKARPATYUKRAINA
KARPATYRUMUNIAKARPATYSERBIA**

Te państwa to:

2. Zaznacz różnymi kolorami rodziny wyrazów.

Podhale	góry	podhalańscy	górskie	podhalański
Tatry	góralka	taternik	góralskie	górzysty
tatrzański	Podhalanka	Podhalanin	tatrzańskie	

3. Napisz wyrazy z ćwiczenia 2. w kolejności alfabetycznej z podziałem na rodziny wyrazów.

Podhalanin, _____

góralka, _____

taternik, _____

71. Góralski karnawał

1. Znajdź w wierszu *Zbójnicki* wyrazy z ó i u. Napisz je obok nazw znanych ci części mowy. Podkreśl kolorem litery u i ó.

Rzeczowniki: zbójnicy, _____

Czasowniki: _____

Przymiotniki: _____

Liczebniki: _____

2. Uzupełnij na kapeluszach brakujące ćwierćnuty (♩ – ta) i półnuty (♪ – ta-a). Zagraj na flecie melodię *W murowanej piwnicy*.

Rytm				
Rytm				

72. Jak karnawał, to karnawał

1. Uzupełnij wyrazami z ramki opisy zabaw karnawałowych. Nadaj im tytuły. Napisz, jakiej części mowy brakowało w każdym opisie.

ustawiamy • zostanie • tańczą • nie zdążyło
zabieramy • siadają • odpada • trwa

_____ kilka krzeseł (jest ich o jedno mniej niż uczestników).

Dzieci _____ w rytm muzyki. Na przerwę w muzyce szybko

_____ na najbliższym krześle. Z zabawy _____

to dziecko, które _____ usiąść na krześle.

_____ jedno krzesło i zabawa

_____ dalej, aż _____ jedna osoba.

W tym opisie brakowało _____.

stole • rąk • sygnał • jabłka • owoc • jabłko

Uczestnicy zabawy siedzą przy _____, na którym leżą

_____. Na _____ każdy próbuje

zjeść swój _____ bez pomocy _____.

Wygrywa ten, kto pierwszy zje swoje _____.

W tym opisie brakowało _____.

73. Karnawałowy czas

1. Napisz rozwiązania rebusów. Porozmawiajcie w klasie, co oznaczają te wyrazy.

S = ON

2. Dokończ zdania, wpisując daty.

W tym roku tłusty czwartek przypada _____,

a ostatnia niedziela karnawału _____

Ostatki (czyli ostatni dzień karnawału) są we wtorek _____

3. Pod koniec stycznia, w czasie karnawału wypadają dwa bardzo ważne święta. Wykonaj kartki z kalendarza. Uzupełnij nazwę dnia tygodnia i nazwę święta.

STYCZEŃ

21

Agnieszki, Jarosława

Dzień

STYCZEŃ

22

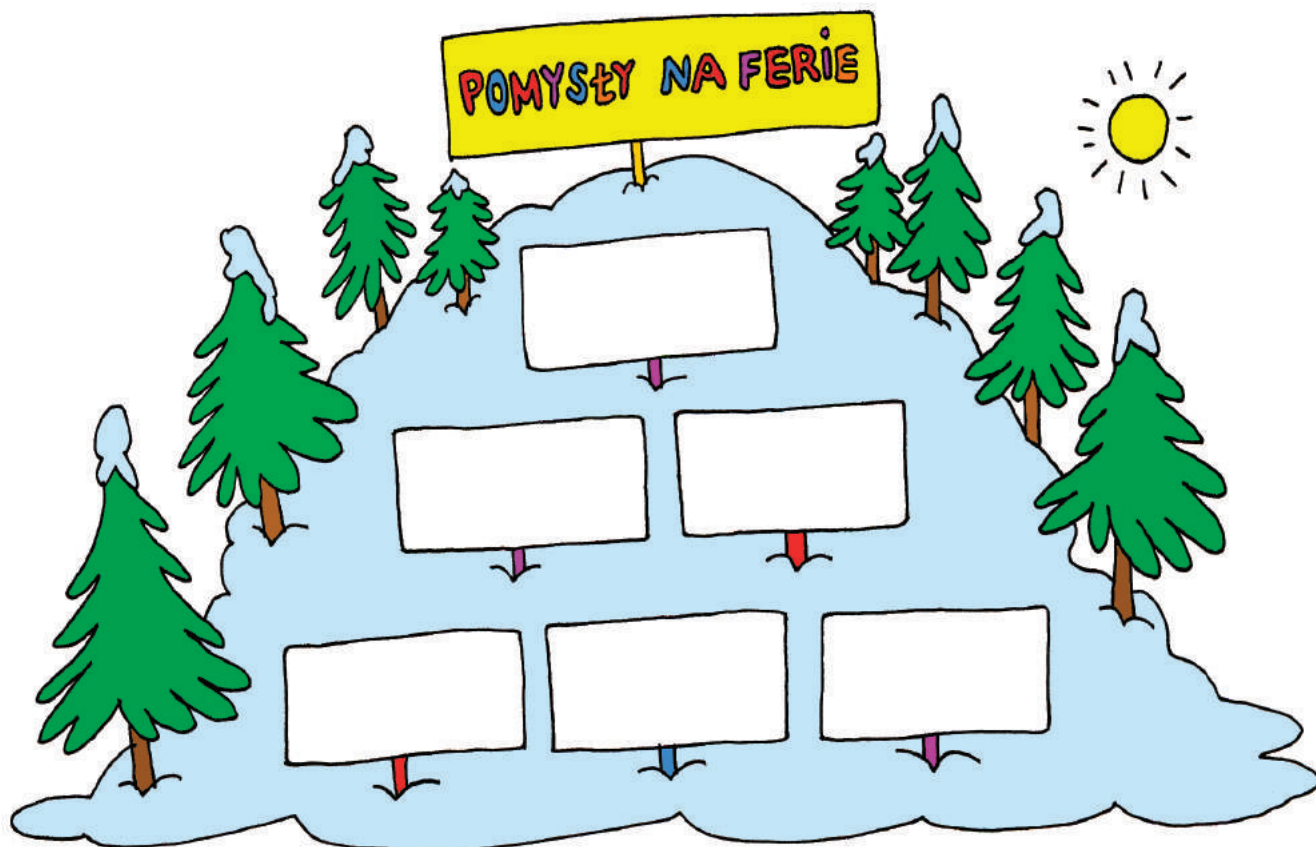
Anastazego, Wincentego

Dzień

74. Czas na ferie

1. Napiszcie na karteczkach pomysły na ciekawe spędzenie ferii. Wpiszcie sześć propozycji, które powtórzyły się najczęściej, i stwórzcie klasową górę pomysłów na ferie.

2. Przeczytaj uważnie instrukcję i wykonaj wspólnie z rodzicami śnieżny słoiczek.

- Przygotuj szczelny słoik z zakrętką, modelinę, sztuczny śnieg, brokat, kawałeczki białego plastiku, wodoodporny klej.
- Wykonanie:
 - Z modeliny ulep bałwanka, spłaszcz dolną kulkę, aby mógł równo stać.
 - Poproś kogoś dorosłego o włożenie bałwanka do wrzątku lub do nagrzanego do 130 stopni piekarnika na około 15 minut.
 - Nalej do słoika wody i wsyp brokat, sztuczny śnieg lub kawałeczki białego plastiku.
 - Ostudzoną figurkę bałwana przyklej klejem wodoodpornym do zakrętki słoika.
 - Gdy klej wyschnie, nałóż zakrętkę z bałwankiem na słoik, mocno zakręć i odwróć.

3. Dokończ zdania wyrazami z ramki. Napisz, o czym trzeba jeszcze pamiętać, aby bezpiecznie spędzić ferie.

kucnij, zwiń się w kłębek, chroniąc głowę, szyję i brzuch •
mogą być niebezpieczne • głową w dół • jest w twoim domu •
lekarstw bez wiedzy rodziców • z nieznajomym •
do jego samochodu • nieznajomym • od obcych ludzi

1. Nie bierz niczego _____

2. Nie otwieraj drzwi _____

3. Nie oddalaj się _____

i nie wsiadaj _____

4. Nie zażywaj _____

5. Nie chwal się, co cennego _____

6. Nie zjeżdżaj na sankach _____, bo grozi to kalectwem.

7. Nie podchodź do dzikich i bezpańskich zwierząt, bo _____

8. Gdy zaatakuje cię pies, przyjmij pozycję „żółwia”, to znaczy _____

9. _____

75. Zabawy na długie wieczory

1. W czasie ferii można pisać kronikę. To bardzo ciekawe zajęcie. Każdy dzień zaczynaj od napisania daty i dnia tygodnia. Wpisuj najważniejsze wydarzenia dnia. Zilustruj je lub rób zdjęcia. Pokoloruj ramki dotyczące tego samego dnia jedną kredką. Wpisz brakujące litery w opisach wydarzeń.

1.02 3 II Na__ka pływania i zabawy na basenie.

2 lutego poniedziałek środa

4.02 Lepienie bałwana i __ucanie śnie__kami.

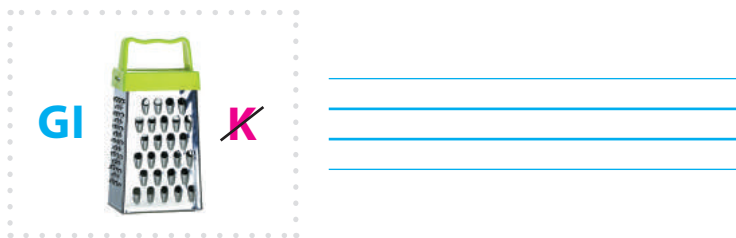
Zabawy na ły__wach na lodowisk__ przy szkole.

czwartek 5 lutego piątek

Kole__eńskie spotkanie i wsp__lne p__yrządzanie deser__.

wtorek Wyj__cie do kina na najnow__y film o Shreku.

2. Rozwiąż rebus.

3. Na podstawie dowolnego utworu wykonanego na gitarze klasycznej dokończ zdanie odpowiednimi wyrazami z ramki.

delikatnie • głośno • ostro • subtelnie • cicho • jęklawie

Gitara klasyczna brzmi _____

76. A może w góry?

1. Poznaj dyscypliny sportu, do których uprawiania niezbędne są narty. Pokoloruj tą samą kredką narty z pasującymi do siebie informacjami. Połącz je linią z fotografiami przedstawiającymi opisane dyscypliny.

Skoki narciarskie to dyscyplina polegająca na oddaniu

polegająca na pokonaniu określonego dystansu w jak najkrótszym czasie.

Biathlon to połączenie biegu na

jak najdłuższego skoku na skoczni narciarskiej.

nartach i strzelania.

i supergiganty, czyli zjazdy z bramkami.

Biegi narciarskie to dyscyplina narciarstwa klasycznego

Narciarstwo alpejskie to zjazdy, slalomy specjalne

2. Przeczytaj i uzupełnij zasady obowiązujące dobrego narciarza.

zagrożenia • Przestrzegaj • Zjeżdżaj • narciarskich

• _____ tak, by nie stanowić _____

dla innych i dla siebie.

• _____ znaków _____ i informacyjnych.

3. Połącz skrót z jego nazwą.

Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

TOPR

Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

GOPR

4. Uporządkuj wyrazy i napisz zdania.

Polskie góry

mające na celu

w polskich górach.

są piękne,

GOPR i TOPR to organizacje

zapobieganie wypadkom

ale bywają

i ratowanie ludzi

niebezpieczne!

Numer telefonu ratunkowego w górach **601 100 300**

77. Małe co nieco

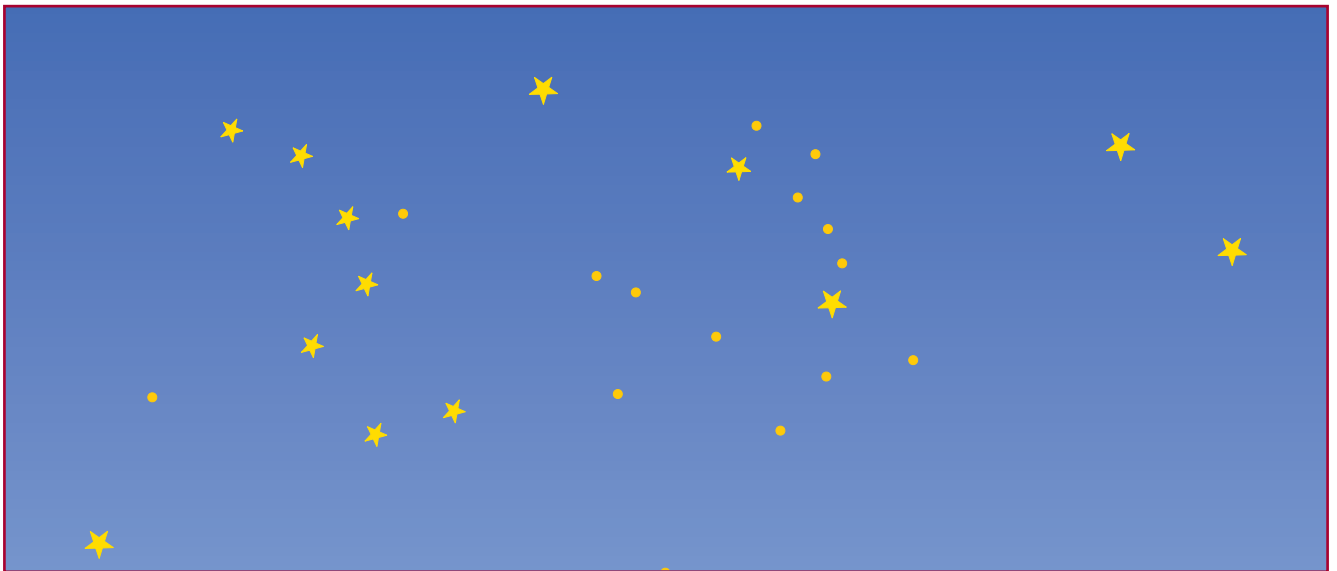
1. Ułóż z sylab i napisz nazwy Gwiazdy Polarnej. Uzupełnij zdania.

Gwia zda Bie gu wa
Po la ris no

Gwiazda Polarna, _____,
_____ to widoczna gołym okiem, najjaśniejsza, ostatnia gwiazda w dyszlu

_____. Gdy ustawimy się twarzą do niej, to patrzymy
dokładnie na północ. Za naszymi plecami jest _____,
po prawej stronie mamy _____, a po lewej _____.

2. Odszukaj i zaznacz na rysunku Gwiazdę Polarną.

3. Wpisz brakujące spółgłoski miękkie i znaki przestankowe. Przepisz zdania do zeszytu.

Umiemy znale_____ na _____ebie Wielki Wóz, czyli czę_____ gwiazdozbioru Wielkiej Nie_____wiedzicy Czy uda nam _____ odnale_____ ja_____niutką Gwiazdę Polarną

4. Przeczytaj wiersz Agnieszki Frączek i wpisz brakujące litery.

W mroźny dzionek

Mo___ny Józio w mro___ny dzionek

du___ą nó___ą stuka w dzwonek,

a gdy zbiegną się słu___ący,

___ąda, by dzień był gorący,

___eby ___ębić p___estał mróz

i by na gałę___ach b___óz
śliwki rosły.

Ka___ka___e,

___eby odśnie___yła pla___e,

Bła___ej ma p___yklejać ba___e

(po___ądniutko! raz przy ra___e),

Ró___zbu___yć zleca sople
i do słońka gnać na miotle
z poleceniem: – Ma być lato!
...no i co wy na to?

5. Napisz plan wybranego dnia. Podaj przybliżony czas rozpoczęcia każdej czynności.

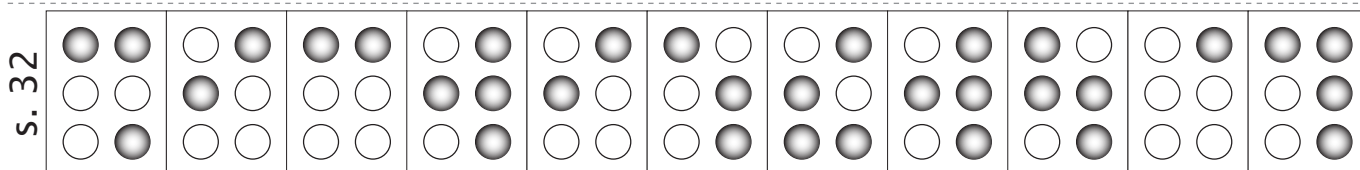
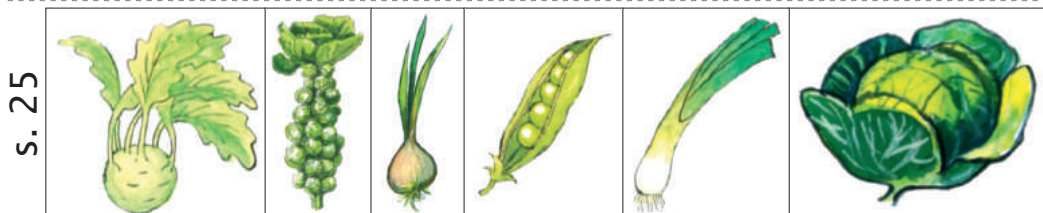
Na przykład:

7.00 – Pobudka.

8.00 – Śniadanie.

Wycinanka

s. 7				
	Droga dla rowerów	ZNAKI ZAKAZU	Przeście dla pieszych	Uwaga, dzieci!

s. 37 Pierwsze haiku powstały składające się Haiku są to króciutkie czyli linijek. nierymowane wierszyki z trzech wersów, kilkaset lat temu w Japonii.

s. 41 Ściółka to warstwa, bezpośrednio zaschnięte owoce i nasiona. runo która leży Tworzą ją na glebie. liście, gałązki, drzewa podszyt

s. 53 Powietrze jest gazem, każdą wolną przestrzeń. gołym okiem. ciężar. którego nie widać Wypełnia ono Otaczające nas powietrze ma swój

s. 87 Zdobywca Nagrody Nobla i dyplom honorowy. otrzymuje złoty medal aby mógł kontynuować swoje badania lub prace. Każdy z laureatów dostaje także znaczną sumę pieniędzy,

s. 93 Kutia to tradycyjna i innych dodatków. białoruskiej, rosyjskiej, litewskiej i Przygotowywana jest z pszenicy, dawniej polskiej kuchni kresowej. wigilijna potrawa kuchni ukraińskiej, maku, miodu oraz bakalii, czyli różnych orzechów, rodzynek

skuwka
ósmym
druh
wahać

wahać
pszenica
pszczola
kształt

zasuwka
wahać
gzegzółka
pierwszy

skuwka
wszystko
pszenica
gzegzółka

ósmym
wszystko
pszczola
pierwszy

zasuwka
druh
wszystko
kształt

skuwka
zasuwka
piegza
pszczola

ósmym
piegza
kształt
gzegzółka

piegza
druh
pszenica
pierwszy

skuwka
hrabia
kształt
pierwszy

zasuwka
ósmym
pszenica
hrabia

hrabia
druh
pszczola
gzegzółka

wahać
wszystko
piegza
hrabia

Wytnijcie karty. Rozdajcie je między siebie, a jedną połóżcie tak, by wyrazy były widoczne. To będzie karta startowa. Gracze trzymają swoje karty tak, aby zawsze widzieć tylko jedną z nich. Zadaniem każdego gracza jest wyszukanie na swojej karcie wyrazu, który jest zapisany na karcie startowej. Ten, kto pierwszy odczyta taki wyraz, odkłada swoją kartę na kartę startową. Teraz wszyscy szukają u siebie wyrazu z tej właśnie karty. To samo dzieje się z kolejnymi kartami. Wygrywa gracz, który pierwszy pozbedzie się kart.

ISBN 978-83-8141-024-3

9 788381 410243

Indeks 890698

www.juka.edu.pl